

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**KVANTITATIVÍ ANALÝZA TÝMOVÉHO HERNÍHO VÝKONU
DRUŽSTEV V BASKETBALE MUŽŮ NA OH 2008**

Bakalářská práce
2008/09

vedoucí práce: PaedDr. Michael Velenský, Ph.D.

vypracoval: Michal Kocián
obor: Tv-Bi

Abstrakt

- Název:** Kvantitativní analýza týmového herního výkonu družstev v basketbale mužů na OH 2008.
- Cíle:** Pomocí kvantitativního (numerického) pozorování vybraných herních ukazatelů zjistit příčiny úspěchu či neúspěchu týmů ve vyřazovacích bojích na Olympijských hrách v Pekingu v roce 2008.
- Metoda:** Má bakalářská práce byla vypracována na základě kvantitativního (numerického) pozorování videozáznamů s využitím záznamové techniky Kvantitativní analýzy týmového herního výkonu (KAVTÝM).
- Výsledky:** Získané vybrané statistické ukazatele poukázaly nejpodstatnější jevy pro vítězství či prohru družstva.
- Klíčová slova:** basketbal, týmový sportovní výkon, Olympijské hry, statistické ukazatele

Abstract

Title: The Quantitative Analysis of a team game performance made by men basketball teams at Olympic Games .

Aims: Find reasons of successes and failures of teams in Olympic Game play –off using quantitative (numerical) observation of selected game statistics.

Methods: My bachelor's thesis was made on the basis of a quantitative (numerical) observation of videorecordings using KAVTÝM.

Results: Obtained selected statistics described the most essential events for team winning or loss.

Key words: basketball, team game performance, Olympic games, statistics,

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce PaedDr. Michaelu Velenskému, Ph. D. za odborné vedení, praktické rady, za zapůjčení studijních materiálů a odborné konzultace. Jen díky jeho spolupráci mohla tato práce vzniknout.

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval samostatně pod vedením PaedDr. Michaela Velenského, Ph. D. s využitím uvedené literatury.

Michal Kocián

OBSAH

I. Úvod	6
II. Cíle, úkoly, metoda	9
III. Vědecké otázky	10
IV. charakteristika výzkumného souboru	11
V. Teoretická část	12
1. Teoretický rozbor obsahu basketbalu	12
1.1. Charakteristika basketbalu	12
1.1.1. Charakteristika současného elitního basketbalu	12
1.1.2. Situace v ČR	13
2. Teoretická východiska k dané problematice a základní pojmy	14
2.1. K pojmu výkon	14
2.2. Technika sběru dat	15
3. Hodnocení herního výkonu	15
3.1. Obecně o hodnocení herního výkonu	15
3.2. Kvantitativní charakteristiky a hodnocení herního výkonu	16
3.2.1. Možnosti kvantitativních charakteristik	16
3.2.2. Historie a současnost hodnocení herního výkonu	18
3.2.3. Ukazatele herního výkonu	19
3.2.3.1. Nejčastěji sledované ukazatele	19
3.2.3.2. Doplnkové ukazatele	21
3.2.3.3. Netradiční ukazatele	22
3.3. Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu KAVTÝM	23
3.3.1. Charakteristika KAVTÝMu	23
3.3.2. Způsob evidence	23
3.3.3. Zpracování údajů	25
3.4. Další příklad využití záznamní techniky	26
4. Systém kvalifikace na OH	28
5. Herní systém turnaje	29
VI. Praktická část	31
1. Výsledky	31
2. Diskuze	41
VII. Závěr	47
VIII. Soupis bibliografických citací	48
IX. Příloha	50
1. Soupisky námi sledovaných týmů	50
2. Záznamové archy zápasů	62

I. Úvod

Jako malý kluk jsem vyzkoušel mnoho sportů, převážně individuálního charakteru, ale zpočátku jsem u žádného nevydržel déle než rok. K těmto sportům jsem si nenašel příliš kladný vztah, chyběla mi motivace, chuť se zlepšovat. Jednoho dne mi kamarád doporučil basketbalový kroužek, který už rok navštěvoval. Nechal jsem se přemluvit a basketbal vyzkoušel. Tento sport mě zaujal a brzy jsem si našel mezi spoluhráči kamarády. Opravdový zlom přišel, když nám trenér doporučil podívat se na 5. zápas finálové série roku 1998 NBA mezi Chicagem Bulls a Utahem Jazz. Mí rodiče požádali mou tetu, zda by mi nepořídila videozáznam tohoto utkání, protože finálová série NBA byla vysílána v té době pouze na „satelitu“. Při sledování zápasu jsem byl ohromen úžasnou atmosférou zápasu, atraktivní hrou obou družstev, jejich lehkostí a sehraností, ale byla zde jedna věc, která předčila naprosto vše, byla to hra Michaela Jordana. „Hltal“ jsem každý jeho pohyb a věděl, že tohle je určitě ten sport, kterému se budu věnovat, a „MJ“ je hráč, kterému se budu chtít herně přiblížit. Přidal jsem se do zástupu milionů fanoušků a obdivovatelů tohoto legendárního hráče Chicagských býků a Dream týmu, který snad nejvíce ovlivnil tuto hru, přilákal pozornost dětí, hráčů, fanoušků, médií a sportovních firem.

Basketbal je velmi dynamická a populární hra, která od doby, co ji profesor James Naismith v roce 1881 vymyslel a zařadil do hodin tělesné výchovy, doznala obrovských změn. V dnešní podobě se jedná o sport, který hýbe světem, má podporu milionů fanoušků, hrají jej miliony hráčů. Mezi hlavní hybatele tohoto sportu jistě patří NBA, nejvyšší evropská klubová soutěž Euroliga, španělská klubová soutěž ACB, americká univerzitní basketbalová soutěž NCAA a dále pak vrcholové mezinárodní soutěže jako jsou MS, ME a zejména OH.

Za nejvrcholovější a také nejoblíbenější turnaj národních družstev lze jistě považovat basketbalový olympijský turnaj, který se koná jednou za čtyři roky. Od roku 1992 se Olympijských her účastní také profesionální hráči NBA, a proto můžeme říci, že se tohoto turnaje účastní ti nejlepší z nejlepších. Většina špičkových týmů buduje své národní týmy směrem k Olympijským hrám a směřují čtyřletý cyklus k zisku zlatých medailí na OH. Bohužel toto neplatí u nás. Český mužský národní tým se na OH objevil naposledy v roce 1980 (tehdy jako Československo) a dosáhl 9. příčky s bilancí 3 výher a 4 porážek. Ženský národní tým je na tom o poznání lépe, v roce 2008 se umístil na 7. místě s bilancí 2 výher a čtyř porážek. Šance účastnit se, o úspěchu ani nemluvě, některého z nejbližších olympijských turnajů je velmi malá nebo spíše mizivá (zejména u mužského národního týmu).

Česká republika jako jeden ze zakladatelů mezinárodní basketbalové federace FIBA nemá zdaleka tak dobré jméno ve světovém basketbale (především u mužských týmů) jako před několika desítkami let. Dnešní 56. příčka národního týmu mužů v žebříčku FIBA mužů není příliš lichotivá (naproti tomu ženskému reprezentačnímu družstvu patří výborná 7. pozice). Jakkoliv se na tento žebříček můžeme dívat skrze prsty, před námi figurují takové týmy jako Katar, Panama, Kazachstán, Sýrie, Mali, Kuvajt, Uzbekistán, Mali (při vší úctě k těmto týmům ani jeden z nich není zapsán do basketbalových kronik zlatým písmem). V tomto smyslu nám, jak se říká, ujel vlak. V těchto dne se mužský reprezentační tým pokouší uspět v „baráži“ o udržení v divizi A mistrovství Evropy proti národním týmům Maďarska, Estonska a Ukrajiny. Někdo by mohl namítnout, že jsme prostě malá země. Podíváme-li se ovšem například na národní tým Litvy, na jeho úspěchy nejen seniorské, ale také mládežnické, je jasné, že i malá země se může pravidelně účastnit vrcholových kontinentálních turnajů, mistrovství světa, olympijských her a může také na těchto turnajích bojovat o medaile. Na druhé straně je nutné si přiznat, že basketbal asi stěží bude v naší zemi populárnější než fotbal a lední hokej. Musíme se ovšem pokusit získat třetí pozici v tomto imaginárním žebříčku.

Je proto potřeba si racionálně vysvětlit a nastínit, kde jsou největší rozdíly mezi těmi opravdu špičkovými týmy a těmi ostatními, tyto rozdíly systematickou prací trenérů na všech úrovních snížit, či, vůbec nejlépe, úplně odstranit. Co je však ještě možná důležitější, je potřeba si tyto rozdíly stále připomínat a nezapomínat na ně.

V mé práci se pokusím poukázat na rozdíly mezi týmovým herním výkonem týmů na OH 2008 v Pekingu pomocí kvantitativní techniky záznamu a poukázat na klíčové herní ukazatele vedoucí k vítězství týmu.

Mezi širokou basketbalovou veřejností koluje názor, že tým s vyšší úspěšností střelby a zároveň lepší obrannou činností (jakkoliv může být tato činnost posuzována subjektivně) prostě a jednoduše vítězí. Z tohoto úhlu pohledu by se v basketbalovém utkání mohla sledovat pouze úspěšnost střelby a ostatní ukazatele by byly považovány za „méněcenné“. Toto je ovšem názor ne přímo nesprávný, ale spíše neúplný. Konečný výsledek utkání totiž ovlivňují všechny statistické ukazatele a všechny události, které se udály v průběhu utkání. I přesto je možné některé ukazatele „vypíchnout“ a označit je za klíčové a pomocí těchto ukazatelů vytvořit podmínky vedoucí k vítězství. Tyto klíčové ukazatele by však neměly být chápány jako dogma a může se stát, že tým nesplňující následně vyřčené podmínky může prohrát. Basketbal je dynamicky se vyvíjející hra a v žádném případě nemůže dojít k nějakému zobecňování.

Vzniklo a stále vzniká mnoho záznamových technik vedoucích k hodnocení týmového i individuálního herního výkonu v basketbale. Pro svou práci jsem po domluvě s panem PaedDr. Michaelem Velenským, Ph.D. použil záznamovou techniku Kvantitativní analýzy videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM) šest utkání vyřazovací části basketbalového turnaje mužů na OH 2008 v Pekingu.

II. Cíle, úkoly, metoda

Cíle práce

Cílem práce je pomocí kvantitativního (numerického) pozorování vybraných herních ukazatelů zjistit, numericky popsat a formulovat příčiny úspěchu či neúspěchu týmů ve vyřazovacích bojích na Olympijských hrách v Pekingu v roce 2008.

Úkoly

- 1) Získání videozáznamů utkání vyřazovacích bojů na OH 2008 v Pekingu
- 2) Pozorování vybraných utkání a zaznamenání vybraných herních ukazatelů
- 3) Studium odborné literatury a vytvoření přehledu o dané problematice
- 4) formulovat vědecké otázky
- 5) Kompletace práce
- 6) Nalézt nejdůležitější statistické ukazatele týmového herního výkonu pro vítězství družstva v utkáních a odpovědět na vědecké otázky

Metoda

K analýze herního týmového výkonu v basketbale mužů ve vyřazovacích bojích na OH 2008 jsem použil metodu přímého pozorování videozáznamu zápasů s využitím kvantitativních charakteristik.

III. Vědecké otázky

- 1) Jaké statistické ukazatele týmového herního výkonu jsou nejdůležitější pro vítězství družstva v utkáních?
- 2) Jak velký vliv na vítězství v utkáních má úspěšnost střelby?
- 3) Jak velký vliv na vítězství v utkáních má rychlých protiútok?
- 4) Jak velký vliv na vítězství v utkáních mají útočné doskoky (včetně tzv. dopichování)?
- 5) Jak velký vliv na vítězství v utkáních mají trestné hody?

IV. charakteristika výzkumného souboru

Pro analýzu týmového herního výkonu družstev jsem použil šest videozáznamů (DVD) basketbalových zápasů ve vyřazovacích bojích na OH 2008. Jednalo se o tyto zápasy:

- Španělsko vs. Chorvatsko
- Argentina vs. Řecko
- Španělsko vs. Litva
- Argentina vs. USA
- Litva vs. Argentina
- Španělsko vs. USA

V. Teoretická část

1. Teoretický rozbor obsahu basketbalu

1.1. Charakteristika basketbalu

Nejjednodušší charakteristiku této sportovní hry udává Velenský-„basketbal je týmová sportovní hra brankového typu“ (Velenský, 1998, s. 16). Podle oficiálních pravidel ji hrají dvě družstva o pěti hráčích, kteří v průběhu utkání mohou být střídáni určitým počtem náhradníků. Vítězí družstvo, které dosáhne na konci hrací doby čtvrtého období nebo, je-li třeba, na konci prodloužení vyšší počtu bodů (Janík, Pětihlas, Drásalová, 2003).

Basketbal má oproti ostatním podobným hrám jednu zvláštnost. Touto zvláštností je umístění branek (košů), které jsou zavěšeny nad zemí (305 cm pro seniorské kategorie) (Velenský, 1998)

„Tato sportovní hra je náročná nejen po stránce fyzické a psychické, ale představuje zátěž i po stránce mentální. Rozmanitost činností, kombinací a systémů klade vysoké nároky na teoretické vědomosti hráčů s důrazem na rychlost a volbu optimálního a co nejjednoduššího řešení situace“ (Janík, Pětihlas, Drásalová, 2003, s. 5).

První zmínky o hře podobné basketbalu máme z období Májů a Aztéků. Za počátek vzniku současné podoby basketbalu je považován rok 1881, kdy v USA, ve státě Massachusetts na půdě spriengfieldské univerzity upravil J. Naismith tuto hru pro potřeby zimní přípravy místního atletického družstva. Hra se stala velmi oblíbenou a v roce 1897 se objevila v podobě veřejného utkání na slavnostech školní mládeže ve Vysokém Mýtě (Janík, Pětihlas, Drápalová, 2003).

1.1.1. Charakteristika současného elitního basketbalu

„Basketbal nikdy neustrnul na nějakém pomyslně konstantním bodu a již od svého vzniku se v různých peripetiích ubírá stále vpřed“ (Velenský, 2008, s. 35).

Stručně shrnout charakteristiky současného basketbalu je velmi obtížné. Současný vývoj totiž ovlivňují tři poměrně rozdílné herní směry (Velenský, 1999).

- pojetí evropského basketbalu, resp. basketbalu organizačně přímo podléhajícímu FIBA
- pojetí amerického univerzitního basketbalu NCAA
- pojetí americké profesionální soutěže NBA

Ve všech těchto směrech zůstává podstata této sportovní hry zachována, ale každý z těchto směrů přináší do elitního basketbalu něco jiného.

Příbuznost všech tří pojetí basketbalu lze podle názoru Velenského (1999, 2008) vyjádřit zhruba v těchto bodech:

- rychlá a plynulá řešení tzv. přechodových fází
- plynulá řešení herních situací a návaznost činností v postupném útoku
- agresivní a vysoce týmové pojetí všech obranných činností
- obtížnost vytváření situací k zakončení útoku

1.1.2. Situace v ČR

„Vzdělávání (o výchově raději nemluvě) našich mladých hráčů ve sportovním tréninku zaznamenává výraznou a téměř jednotnou tendenci“ (Velenský, 2008, s. 48). Dochází k automatickému přejímání pojetí herního výkonu dospělých, což vede k předčasné aplikaci herních systémů a herních kombinací založených na clonění hráče s míčem. Takovéto pojetí, s sebou přináší okamžitý úspěch, ale z druhé strany likviduje podmínky pro motorické učení individuálním herním dovednostem. V tréninkovém procesu převažuje nácvik činností skupinového a týmové typu a přehlíží se kvalita provedení jednotlivců. Hráči, pod nátlakem stále stejných či podobných učebních podnětů, jsou ochuzeni o možnost samostatného rozhodování a jednání, a proto přestávají vnímat jakoukoliv příležitost pro jinou participaci na výkonu družstva (Velenský, 2008).

Tento přístup se naprosto neshoduje s požadavky elitního mužského seniorského, ale dnes už i juniorského basketbalu ve světovém měřítku (Velenský, 2008). Pro děti a mládež je podstatné osvojit si a „vypilovat“ herních činností jednotlivce a tímto položit základ pro další vývoj hráče. Hvězda Los Angeles Lakers 90. let Magic Johnson toto uvádí na příkladu svého kamaráda a zároveň rivala z Bostonu Celtics v jedné osobě Larryho Birda.: “Larry Bird je dokladem toho, jak důležité jsou dobré základy. Naučil se úplně všechno, ať už se to týkalo

přihrávání, doskakování, úniku s míčem ke koši nebo střelby z dlouhé vzdálenosti“ (Johnson, 1993, s. 224).

2. Teoretická východiska k dané problematice a základní pojmy

2.1. K pojmu výkon

„V basketbale rozlišujeme výkon družstva a výkon jednotlivce v utkání jako dvě odlišné kvality“ (Dobry a Velenský, 1987, s. 15).

Dobry (1986, str. 5) zastává názor, že „Sportovní výkon družstva chápeme jako výkon sociální skupiny zvláštního druhu, založený na individuálních výkonech hráčů, podléhajících vzájemnému regulačnímu působení, jež se projevuje tím, že hráči ovlivňují svoje jednání i chování skupiny jako celku“.

Podle Choutky (1981, str. 69) „sportovním výkonem jednotlivce rozumíme v našem pojetí projev specializovaných schopností jedince, jehož obsahem je uvědomělá pohybová činnost zaměřená na řešení úkolu, který je vymezen pravidly daného sportovního odvětví či disciplíny.“

Při pohledu na sportovní výkon basketbalisty je tento výkon chápán jako „vývojový stupeň způsobilosti participovat (podílet se) na hře družstva“ (Dobry, Velenský, 1987, s. 17). Podle Dobrého (1999a, s. 24) můžeme na individuální basketbalový výkon nahlížet jako na „sumu herních dovedností realizovaných hráčem v utkání v rámci družstva s konkrétním soupeřem“.

Je ovšem nutné podotknout, že podle názoru Dobrého a Semiginovského (1988, s. 47) je „týmový herní výkon založen na individuálních herních výkonech jednotlivců, které podléhají vzájemnému regulačnímu působení“. Dobry (1999a, s. 24) toto dále upřesňuje: „týmový basketbalový výkon představuje sumu herních výkonů jednotlivců, podléhající vzájemnému regulačnímu působení a vyúsťujících do společné činnosti celého družstva v utkání v boji s konkrétním soupeřem.“. Proto je velmi obtížné hodnotit individuální i týmový herní výkon realizovaný v takto složitých vztahových podmínkách (Dobry, 1999a).

Podle Táborského (Dobry, 1986, s. 19) pak dále můžeme herní výkon družstva chápat jako „realizovanou individuální a skupinovou činnost hráčů v ději utkání charakterizovanou mírou splnění herních úkolů“.

2.2. Technika sběru dat

Mezi hlavní techniky sběru dat a vytváření charakteristik nejen pro hodnocení herního výkonu patří přímé pozorování v aktuálním čase, pozorování pomocí videozáznamu (cd, dvd) a využití zprostředkovaných dat (technického záznamu, zápisu o utkání) (Velenský, nevydaný text).

Nevýhodou přímého pozorování v reálném čase je nemožnost kontroly nebo korekce ve sporných momentech. Naproti tomu pozorování pomocí videozáznamu (cd, dvd) nám dává možnost sporné momenty pozorovat znovu a to i několikrát opakovaně a tímto zvýšit reliabilitu (spolehlivost) výsledků. Reliabilitou neboli spolehlivostí měření můžeme podle Hendla (2006) chápat jako „stupeň shody (konzistence) výsledků měření jedné osoby nebo jednoho objektu provedeného za stejných podmínek“ (Hendl, 2006, s. 48).

3. Hodnocení herního výkonu

3.1. Obecně o hodnocení herního výkonu

Samotný výsledek utkání dvou basketbalových družstev představuje hodnocení týmové herního výkonu obou družstev na jednoduché hodnotící škále vítězství-prohra (Dobry, 1999). „Výsledek tedy v sobě zahrnuje veškeré úspěšné a neúspěšné činnosti, nevypovídá však nic o kvalitě individuálních výkonů i týmového výkonu, energetickém výdeji, dílčí úspěšnosti jednotlivců apod.“ (Dobry, 1999a, s. 24)

„Charakteristiku a hodnocení herního výkonu lze v podstatě provádět třemi způsoby. Jedním z těchto způsobů je hodnocení podle kvalitativních (verbálně deskriptivních) charakteristik, druhý způsobem je hodnocení podle charakteristik kvantitativních (číselné, numerické) a třetím způsobem je hodnocení podle charakteristik kombinovaných (deskriptivně interpretační)“ (Velenský, nevydaný text).

Pojem charakteristika je chápán jako „vytčení podstatných znaků, rysů či vlastností pro někoho (nějakého člověka-vyjádření charakteru), nějakou skupinu lidí nebo pro něco, tj, pro nějaký předmět nebo jev“ (Velenský, nevydaný text).

Cílem těchto charakteristik je schematicky přehledné nebo zobecňující určení závažných souvislostí odrážející (herně) výkonové projevy hráčů a družstev v utkání (Velenský, nevydaný text).

V minulosti jsme se mohli setkat u basketbalových týmů s „hromadným“ testováním (různé typy kondičních a zátěžových testů). V současnosti se zaznamenáváme větší příklon k diagnostikování herního výkonu. Diagnostikou je v didaktickém procesu ve sportovních hrách podle Velenského (nevydaný text) míněno „vyšetření (vyšetřování) jevů souvisejících s výkonem jednotlivců či družstev v tréninkovém procesu či utkání“. I přesto stále mnozí trenéři používají své vlastní testy pro motivaci hráčů, některá družstva aplikují testy na začátku a na konci přípravného období nejen v rámci kontroly a zhodnocení tohoto období, ale také v predikcích připravenosti hráčů na soutěž (Velenský, nevydaný text)

3.2. Kvantitativní charakteristiky a hodnocení herního výkonu

3.2.1. Možnosti kvantitativních charakteristik

Při kvantitativním výzkumu pracujeme s číselnými údaji. „Zjišťujeme jejich množství, rozsah nebo frekvenci výskytu jevů, resp. jejich míru (stupeň)“ (Gavora, 2000, s. 31). Tyto informace jsou nesporně cenné, protože přispívají k hlubšímu poznání podstaty sportovního výkonu, pomáhají vytvářet představu o složitosti a komplexnosti jeho struktury (Choutka, 1981).

Podle Velenského (nevydaný text) můžeme při hodnocení týmového herního výkonu sledovat obecněji pojaté charakteristiky nebo charakteristiky specificky pojaté.

Obecněji pojaté charakteristiky usilují o širší zachycení herně výkonových projevů na bázi jejich numerického vyjádření více ukazateli. Tyto charakteristiky jsou využívány v elitních basketbalových soutěžích a jejich institucích. Mohou se zabývat individuálním nebo týmovým herním výkonem. Pro vlastní potřebu mohou proto vznikat různé modifikace (Velenský, nevydaný text).

Na rozdíl od obecněji pojatých charakteristik specificky pojaté charakteristiky slouží k vyjádření předem vytipovaného fenoménu herního výkonu. Jsou podrobnější, detailnější. „Hledají se příčiny zejména těch globálněji vyjádřených jevů, u nichž se konstatuje prudký nebo naopak setrvalý, déle trvající pokles efektivity“ (Velenský, nevydaný text). Pro vypracování takovýchto charakteristik se využívá videozáznamu nebo jiné elektronické podoby záznamu utkání.

Specificky pojaté analýzy herního týmového výkonu jsou využívány zejména trenéry, kteří si jsou vědomi omezenosti a jednoduchosti obecněji pojatých statistik. „Definitivní

závěry někdy nabývají povahy deskriptivně interpretačních zjištění a jako takové zdůvodňují skutečnosti, a proto zkušeným trenérům předkládají návod k motivaci hráčů“ (Velenský, nevydaný text).

Velenský (1987) upozorňuje, že podmínkou hodnocení, analýzy výkonu družstva a také řízení jeho rozvoje je umět jej zaznamenat v objektivních ukazatelích, a to vždy ve srovnání se soupeřem.

„Převažující většina charakteristik herního výkonu vzniká a je realizována prostřednictvím kvantitativního (číselného numerického) vyjádření. To znamená, že jsou předem vytipovány činnosti (ukazatele herního výkonu), které jsou na základě pozorování a písemné (dnes převážně elektronické) evidence zaznamenávány v rámci výskytu (v utkání, v soutěži) a své prokazatelné efektivitě. Následně dochází k matematicko statistickému zpracování (nejčastěji manipulací s absolutními a relativními četnostmi), případně ke grafickému ztvárnění, k posouzení výsledků a k vyslovení závěru“ (Velenský, nevydaný text).

Podle Velenského (nevydaný text) je výhodou kvantitativních charakteristik a hodnocení herního výkonu jejich relativně vysoká přesnost s možností ověření prostřednictvím metod validity. Gavora (2000, s. 31) uvádí, že „zastánci kvantitativně orientovaného výzkumu jsou hrdí na možnost precizního a jednoznačného vyjádření výzkumných údajů v podobě čísel“. Jinou jejich výhodou je, že „výsledky umožňují srovnávání zejména v dlouhodobějších – intra i inter individuálních aspektech výkonnosti jednotlivců i družstev“ (Velenský, nevydaný text).

Naproti tomu nevýhodou je, že tyto charakteristiky vyjadřují pouze to, k čemu došlo, četnost výskytu, ale nepodávají zdůvodnění příčin tohoto výskytu. Další nevýhodou se stává fakt, že není možné tyto charakteristiky srovnávat na odlišných výkonových stupních (Velenský, nevydaný text). U dětí a mládeže není možné předpokládat vysokou stabilitu výkonu a úplné zvládnutí techniky činností. Proto je na této úrovni značně neúčelné sledovat pouze údaje, jež se vyskytují v zápise o utkání, technickém zápise (či v jakémkoliv jiném zápise kvantitativních charakteristik) (Velenský, 1999).

Při sledování vybraných charakteristik je možné hledat závislost mezi některými dílčími faktory herního výkonu a výsledkem utkání. „Při těchto „výzkumech“ se hledají faktory, které mohou dílčím způsobem ovlivnit výsledek, avšak samy o sobě nemohou dát stoprocentní záruku úspěchu. Jejich znalost však pomůže trenérovi určovat strategii pro utkání, racionálně ji měnit, řídit a ovlivňovat družstvo“ (např. vztah mezi výsledkem prvního poločasu a výsledkem utkání) (Dobry, 1999a, s. 25).

Stejný autor poukazuje na to, že „dlouhodobé sledování některých charakteristik a jejich kolísání kolem průměru dává možnost kontrolovat podle nejlepších a nejhorších výsledků variační rozpětí, které tvoří tzv. kritériální pásmo stability výkonu. Čím je toto pásmo užší, tím je konzistence (stálost, trvalost) výkonu vyšší“ (Dobry, 1999a, s. 25). Tímto jednoduchým způsobem je možné sledovat proměnlivost výkonu družstva v utkáních.

3.2.2 Historie a současnost hodnocení herního výkonu

Se vznikem pravidelných basketbalových soutěží narůstá zájem o objektivnější a srozumitelnější pohled na herní výkon. S postupným vývojem této hry se úředně schváleným formulářem tuto nutnost splňujícím stává Zápis o utkání v basketbalu (Velenský, nevydaný text).

S nástupem organizace soutěží pod hlavičkou FIBA a větším diváckým zájmem se začínají vytvářet specifitější a podrobnější charakteristiky herního výkonu. Zpočátku se nejsledovanějším ukazatelem stala střelba, která byla zaznamenávána v absolutních četnostech svého výskytu a posléze „dokreslována“ pomocí matematických operací s úspěšnými a neúspěšnými střeleckými pokusy jejich četností (Velenský, nevydaný text). Později byl zápis doplňován údaji o družstvech, trenérech, hráčích.

„Se zvyšujícím se zájmem o basketbal ze stran médií a fanoušku vznikají zejména v amerických profesionálních soutěžích (dnes NBA) relativně podrobné statistiky. Progresivním rysem se pro tyto statistiky stala jejich standardizace a jejich jednotné matematické zpracování, které je přitažlivé pro veřejnost, poučné pro hráče a trenéry, inspirativní pro kluby“ (Velenský, nevydaný text).

Na principech statistik ze soutěže NBA je postavena současná evidence různých herně výkonových ukazatelů (Velenský, nevydaný text). Používá se v naprosté většině soutěží na všech úrovních. V současné době se herní charakteristiky zaznamenávají elektronicky, a proto jsou lépe dostupné divákům, médiím i samotným trenérům a to dokonce i okamžitě po utkání nebo v průběhu utkání po skončení jednotlivých herních obdobích. Tato bezprostřednost získání informací o herním výkonu má vliv na změnu taktiky trenérem.

S cílem o sjednocení statistických ukazatelů v basketbalovém utkání na různých úrovních a ve všech kontinentech vydala FIBA v roce 2005 Basketball Statistics Manual, který byl několikrát upravován a aktuální verze je v platnosti od 1. listopadu 2008 (pod názvem Basketball Statisticians' Manual)

http://www.fiba.com/downloads/Miscellaneous/FIBA_Stats_Manual.pdf).

Tento dokument byl zaslán všem 213 národním basketbalovým federacím sdruženým pod hlavičkou FIBA. Obdobou tohoto dokumentu je pro americké univerzitní basketbalové soutěže NCAA Basketball Statisticians' Manual, který bývá každoročně aktualizován

http://web1.ncaa.org/web_files/stats/Stats_Manuals/Basketball/2009EZ.pdf

„Vlastní postup při zhotovování a zpracování statistik v zápisu o utkání v basketbalu (i jiných formulářích) je přímé a výběrové pozorování herního výkonu všech jednotlivců, kteří nastoupili v utkání, a to v kontextu předem určených ukazatelů“ (Velenský, nevydaný text).

3.2.3. Ukazatele herního výkonu

3.2.3.1 Nejčastěji sledované ukazatele

Mezi nejvíce zaznamenávané ukazatele při hodnocení herního výkonu patří:

- čistý čas herního výkonu v minutách a setinách vteřin (*min/Game Played/Minutes Played*). Pro potřeby zobrazení tohoto času v celých minutách je každá započatá minuta přesahující čas 30 sekund zaokrouhlována nahoru, nepřesahuje-li čas 30 sekund je zaokrouhlována dolů. Pokud hráč nastoupil na dobu alespoň jedné sekundy a zároveň méně než jednu minutu, do zápisu se zaznamenává čas jedné minuty. U hráče, který je zapsán na soupisce a nezasáhl do hry, je v kolonce pro odehrané minuty zaznamenáno DNP (*Did Not Play*).
- četnost střelby za dva body a její úspěšnost v absolutních hodnotách výskytu (2 b).
- četnost střelby za tři body a její úspěšnost v absolutních hodnotách výskytu (3 b).

Podle FIBA Basketball Statisticians' Manual jsou obě tyto charakteristiky společně označeny jako Field Goals (střelba z „pole“). Každý pokus o vstřelení koše z dvoubodové i trojbodové vzdálenosti je označován zkratkou FGA (*Field Goal Attempt*). Pokud je tento střelecký pokus úspěšný, zaznamenává se jako FGM (*Field Goal Made*).

- četnost střelby za trestných hodů a její úspěšnost v absolutních hodnotách výskytu (*TH/Free-throws*).

Pokus o trestný hod je podle FIBA Basketball Statisticians' Manual zaznamenán jako FTA (*Free-throw Attempt*), proměněný pokus o trestný hod je poté zaznamenán jako FTM (*Free-throw Made*).

Pro potřebu ČBF jsou k výpočtu tzv. koeficientu užitečnosti označovány všechny neproměněné střelecké pokusy (dvoubodových, třibodových i trestných hodů) jako (S-) (viz. dále)

- počet doskočených míčů v obraně v absolutních hodnotách (*DO, doskoky obranné/ Defensive Rebounds, D*). Pro potřeby záznamové techniky KAVTÝM je obranný doskok značen *OD*.
- počet doskočených míčů v útoku v absolutních hodnotách (*DÚ, doskoky útočné/ Offensive Rebounds, O*). Pro potřeby záznamové techniky KAVTÝM je útočný doskok značen *do* tzv. dopichování *DO*.
- počet doskočených míčů celkem (*DC/Tot*)

Podle FIBA Basketball Statisticians' Manual se doskoky (*Rebounds, Rbds*) dělí na doskoky útočné (*Offensive Rebounds, O*), obranné doskoky (*Defensive Rebounds, D*) a týmové doskoky (*Team Rebounds*). Týmový doskok nastává, když se míč odrazí po neúspěšném pokusu o střelbu (*FGA, FTA*) za koncovou nebo postranní čáru aniž by jeden z týmů nad ním získal kontrolu a po chybě, která je spáchána po neúspěšném pokusu o střelbu (*FGA, FTA*) před tím, než jeden z týmů získal nad míčem kontrolu.

- počet tzv. blokování střel soupeře (*Bl/Blocks, BS*)
- počet tzv. asistencí, tj. přihrávek, po jejichž chycení bylo dosaženo koše (*As/Assists*)
- počet získaných míčů (*M+/Steals, St*)
- počet ztracených míčů (*M-/Turnovers, To*)

FIBA Basketball Statisticians' Manual rozlišuje ztráty hráčů (*Players Turnovers*) a týmové ztráty (*Team Turnovers*). Týmové ztráty se zaznamenávají například při porušení pravidla 8 a 24 sekund.

- počet získaných osobních chyb, které se na hráče dopustil soupeř (*F+/Fauls Drawn*)
- počet osobních chyb, kterých se hráč dopustil sám (*F-/Fauls, PF*)
- celkový počet bodů za úspěšnou střelbu (*b/Points, Pts*)

(použito z www.cbf.cz; Velenský, nevydaný text)

Výše zmíněné statistické údaje jsou zaznamenávány při utkáních organizovaných ČBF a jsou dále použity k matematickým operacím k výpočtu tzv. koeficientu užitečnosti (rating) dle následujícího schématu:

$$[b] + [DC] + [Bl] + [As] + [M+] + [F+] - [S-] - [M-] - [F-]$$

Jednotlivé ukazatele všech hráčů družstva se sčítají a tímto se vytváří hodnocení týmového herního výkonu.

Pro ilustraci je možné uvést, že podle Tremly (2005) (při pozorování týmu nejvyšší české basketbalové soutěže NBL USK Praha v sezóně 2004/2005) se hodnoty tohoto statistického ukazatele pohybovaly v intervalu 43-119. Hodnoty menší než 57 nepřinesly ani jedno vítězství, hodnoty vyšší než 115 vedly k vítězství.

Jednou z dalších možností o objektivnější hodnocení herního výkonu můžeme najít v americké profesionální soutěži NBA. Jedná se o tzv. hodnocení +/- (na obdobných principech je toto hodnocení již dlouhodoběji používáno při soutěžích v ledním hokeji). Toto hodnocení pomáhá nastínit nejlepší kombinaci dvou, tří, čtyř i pěti hráčů participujících na herním výkonu týmu.

Ve statistických ukazatelích NBA můžeme nalézt také hodnocení užitečnosti hráče (Efficiency) jako ukazatele herního výkonu jednotlivce. V NBA hodnotí každého hráče podle následujícího schématu:

$$((\text{Points} + \text{Rebounds} + \text{Assists} + \text{Steals} + \text{Blocks}) - ((\text{Field Goals Att.} - \text{Field Goals Made}) + (\text{Free Throws Att.} - \text{Free Throws Made}) + \text{Turnovers}))$$

3.2.3.2. Doplnkové ukazatele

Zejména v televizních utkáních (NBA, Euroliga) se objevují mimo výše zmíněné ukazatele další tzv. doplňkové ukazatele (Additional Criteria), které se zpravidla neobjevují v oficiálních herních záznamech, ale pokouší se divákům a fanouškům (trenérům, vedoucím týmů) zprostředkovat co nejucelenější obraz hry. Podle FIBA Basketball Statisticians' Manual se jedná o tyto ukazatele:

- „Body vstřelené z vymezeného území“ (*Points In The Paint*).
Celkový počet bodů vstřelených týmem z vymezeného území.
- „Body vstřelené po ztrátě míče soupeře“ (*Points Off Turnovers*).
Celkový počet bodů vstřelených týmem při držení míče po předchozí ztrátě míče soupeřícího týmu.
- „Body vstřelené z druhé šance“ (*Second Chance Points*).
Celkový počet bodů vstřelených týmem po útočném doskoku.
- „Body vstřelené z rychlého protiútoky“ (*Fastbreak Points*).

Celkový počet bodů vstřelených týmem předtím, než má soupeřící tým čas zformovat obranu (obvykle do 8 sekund) po předchozí ztrátě míče soupeřícího týmu.

- „Body vstřelené náhradníky“ (*Bench Points*).

Celkový počet bodů vstřelených hráči, kteří nenastoupili v základní sestavě.

- „Počet vyrovnaného skóre“ (*Score Tied*).

Udává, kolikrát v průběhu utkání došlo k vyrovnání stavu (mimo stav 0:0).

- „Počet změn ve vedení“ (*Lead changed*).

Udává, kolikrát došlo ke změně ve vedení v průběhu hry ve prospěch jednoho nebo druhého týmu.

- „Nejvyšší vedení“ (*Largest Lead*).

Nejvyšší rozdíl, kterým tým vedl v průběhu hry.

- „Nejvyšší bodová šňůra týmu“ (*Largest Scoring Run*).

Nejvyšší počet bodů vstřelených týmem po sobě bez vstřelení bodu soupeřícím týmem.

3.2.3.3 Netradiční ukazatele

Některé z nejlepších herních výkonů jednotlivce jsou zaznamenány pomocí speciálně vytvořených termínů, které, jsou-li splněny podmínky, svým způsobem velebí hráče a vzbuzují obdiv u diváků, fanoušků, trenérů i protihráčů. Na tyto termíny můžeme nahlížet jako na ukazatele herního výkonu jednotlivce při zaznamenávání více ukazatelů. Mezi tyto termíny v elitním basketbale patří tzv. Double-double a zejména pak Triple-double.

Basketbalové encyklopedie NBA Hoopedia

(<http://hoopedia.nba.com/index.php?title=Triple-double>) udává, že „Triple-double je termín označující individuální výkon v utkání, ve kterém hráč dosáhl dvouciferných (10 a více) čísel ve jakýchkoliv třech ukazatelích z těchto kategorií: počet bodů, počet doskoků, počet asistencí, počet získaných míčů, počet blokovaných střel“.

Obdobně Double-double označuje individuální výkon v utkání, ve kterém hráč dosáhl dvouciferných čísel ve dvou ukazatelích. Oba tyto ukazatele jsou sledovány především v americké profesionální soutěži NBA, jelikož v této soutěži lze výkony těmito ukazatelům vyhovující spatřit častěji z důvodu déle trvající celkové hrací doby. V soutěžích FIBA je výkonů s těmito ukazateli dosahováno méně často (například na OH 2008 v Pekingu žádný z hráčů nedosáhl tzv. Triple-double).

3.3. Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu KAVTÝM

3.3.1. Charakteristika KAVTÝMu

Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM) je námi využitý standardizovaný postup evidence údajů o týmovém herním výkonu a jejich zpracování, který svou podstatou patří do skupiny obecněji pojatých charakteristik týmového herního výkonu bez nároku na přesnou evidenci časových limitů.

Impulesem pro její vznik byla snaha o objektivnější pohled na herní výkon družstev americké profesionální soutěže NBA. „Tato soutěž byla do určité míry „uzavřena světu“ a ani podmínky v tehdejší ČSSR nedávaly příliš velkou naději na získání podrobnějších a ucelenějších informací. Změna nastala až s uznáním profesionálního sportu Mezinárodním olympijským výborem a se změnami společensko ekonomických zřízení v zemích bývalého socialistického bloku“ (Velenský, nevydaný text).

KAVTÝM vznikla na oddělení basketbalu katedry sportovních her UK FTVS pro potřeby studijního oboru specializace trenérství basketbalu.

Tato záznamová technika umožňuje bezprostřední konfrontaci efektivity týmového herního výkonu obou soupeřících družstev (v utkání). Na základě pozorovaných jevů, jejich záznamu a jejich zpracování lze získat představu o obecnějších příčinách vítězství jednoho družstva a o porážce soupeřícího družstva. Za předpokladu, že je doporučovaný postup standardně realizován ve více utkáních, poskytuje KAVTÝM dále příležitost jednak k tvorbě uceleněji číselných charakteristik týmového herního výkonu určitých věkových kategorií nebo různých soutěží, jednak ke zjišťování rozdílů mezi těmito charakteristikami. „V záměrech přesnějších konstatování a závěrů se doporučuje charakteristiky získané prostřednictvím KAVTÝM propojovat s výsledky verbálních, deskriptivně interpretačních technik“ (Velenský, nevydaný text).

3.3.2. Způsob evidence

Dobry (1999a, s. 24) upozorňuje, že „dříve než se rozhodneme o použití jakékoliv pozorovací a záznamní techniky musíme nejprve formulovat základní otázku po smyslu pozorování, definovat jednoznačné jevy, které chceme pozorovat a zvážit nutnost respektovat složité sociální a činnostní vztahy uvnitř družstva i mezi oběma soupeřícími stranami“. Podle

stejného autora je nutné co nejpřesněji vymežit objekt pozorování, stanovit všechny okolnosti, které mohou nastat, a rozhodnout jak je registrovat (Dobry, 1999a).

Pro svou práci jsem si vybral zápasy ve vyřazovací části OH, protože v těchto zápasech hrají týmy v plném nasazení, a proto údaje a výsledky z těchto zápasů budou mít větší váhu než např. zápasy dlouhodobé části NBA, ve které týmy hrají 82 zápasů často s nižší intenzitou.

„Vlastní realizace záznamu se při použití techniky KAVTÝM opírá o zapisování (do předem připraveného záznamního archu) činnostních jevů - údajů, jimiž družstvo zakončuje jednotlivé útoky nebo se zbavuje možnosti v těchto epizodách pokračovat. Tak lze také určit všechny sledované, resp. vytipované údaje o herním výkonu“ (Velenský, nevydaný text). Jsou jimi:

- střelba na koš soupeře, a to střelba z krátké vzdálenosti (*SK*), střelba ze střední vzdálenosti (*SV*), střelba z dlouhé vzdálenosti (*SD*) – v současnosti pokusy kolem čáry tříbodového území, střelba z krátké či ze střední vzdálenosti bezprostředně po doskočení míče po neúspěšné střelbě, včetně tzv. dopichování (*DO*), trestné hody (*TH*);
- útočné doskakování bez následně bezprostřední střelby na koš (*do*);
- ztráty míče, a to ztráty způsobené špatnou přihrávkou včetně přihrávek končících v zázemí (*PR*), porušením pravidel kromě přihrávek končících v zázemí (přestupky a útočné osobní chyby - *PP*), blokováním střelby soupeřem (*BL*)... a jiné ztráty míče (*J*);
- obranné doskakování, tj. získání míče doskočením po neúspěšné střelbě soupeře (*OD*);
- výskyt postupných útoků (*PÚ*);
- výskyt rychlých protiútoků (*RP*).

Všechny tyto údaje se v průběhu pozorování zapisují uvedenými symboly do řádků, které jsou v tabulkách připraveny pro postupný útok (*PÚ*) a pro rychlý protiútok (*RP*). Zvlášť je evidováno obranné doskakování (*OD*). Kumulace jevů v jednom útoku se vyjadřuje příslušnými symboly a znaménkem plus (+) mezi nimi. Úspěšná střelba se uvádí příslušným symbolem v kolečku nebo – u *TH* - přeškrtnutou jedničkou.

Po určité době zácviku či zkušenosti zvládne záznam provádět jeden pozorovatel, aniž by musel projekci videozáznamu či CD příliš zastavovat či vracet. Tím je také naznačena možnost aplikace přímo v terénních podmínkách. Prakticky nejvhodnější je evidence s

využitím tužky a papíru. V současné době se stále častěji setkáváme i s elektronickou podobou vyhotovení (Velenský, nevydaný text)

3.3.3. Zpracování údajů

Zpracování získaných údajů se provádí aritmetickými součty nebo rozdíly zaznamenaných údajů a následně vyjádřením v procentech. Výsledkem se stává charakteristika týmového herního výkonu v jeho různých ukazatelích (Velenský, nevydaný text). Získané a zpracované údaje umožňují:

1. stanovit celkový počet míčů pod kontrolou (*PMK*), tj. četnost všech možností družstva realizovat útok a ohrozit koš soupeře (= aritmetický součet údajů o finálních jevech jednotlivých episod s výjimkou *TH* nařizovaných za osobní chybu na střílejícího hráče);
2. určit výskyt střelby z krátké, střední a dlouhé vzdálenosti a její úspěšnost v %;
3. určit, kolikrát získává útočící družstvo míč pod kontrolu jeho doskočením po vlastní neúspěšné střelbě a stanovit úspěšnost střelby provedené ihned po doskočení (*DO*);
4. vyjádřit tzv. relativní úspěšnost střelby v % (*RÚS*), tj. efektivitu všech střeleckých pokusů z pole (včetně okamžité střelby po doskočení) a s hodnotou jednoho bodu pro všechny vzdálenosti;
5. určit počet *TH* a jejich úspěšnost v %;
6. stanovit tzv. absolutní úspěšnost střelby v % (*AÚS*), tj. efektivitu všech střeleckých pokusů (včetně *TH*) a s hodnotou jednoho bodu;
7. zjistit, kolikrát získává útočící družstvo míč po kontrolu útočným doskakováním vůbec a jaká je efektivita (v %) vzhledem k *PMK* (= aritmetický součet *DO* a *do* v procentuálním vyjádření k *PMK*);
8. zjistit výskyt ztraceným míčů (*Z*), tj. případů, které v episodách útoku zbavují družstvo možnost zakončit útok střelbou;
9. získat přehled o počtu ztracených míčů celkově i v jednotlivě určených případech ztrát vzhledem k *PMK* vyjádřeném v % (= *ZPMK*);
10. získat přehled o zastoupení *PÚ* a jejich úspěšnosti (v %);
11. získat přehled o zastoupení *RP* a jejich úspěšnosti (v %);
12. získat přehled o obraném doskakování a o počtu takto získaných míčů pod kontrolu (*OD*);
13. stanovit celkovou úspěšnost (efektivitu) útočných akcí v % (= podíl úspěšně zakončených útoků střelbou v jednotkách a celkového počtu míčů pod kontrolou x 100 – *CEÚ*);

14. vypočítat tzv. relativní úspěšnost obrany družstva v % (= součet počtu doskočeným míčů v obraně a počtu ztrát míčů soupeře v podílu s *PMK* soupeře x 100 - *RÚO*);
15. stanovit konečnou efektivitu týmového herního výkonu v % (*KDE*), a to součtem absolutních četností *CEÚ* a *RÚS* v podílu (děleno) s celkovým součtem *PMK* obou družstev x 100.

Pro potřebu této práce jsem si vytvořil několik zkratk, které jsem dále použil pro porovnání ukazatelů herního výkonu (Tab. č.). Jsou jimi: *VZ* (počet vítězných zápasů při vyšším procentuálním vyjádření daného ukazatele vzhledem k soupeři), *PZ* (počet prohraných zápasů při vyšším procentuálním vyjádření daného ukazatele vzhledem k soupeři), *pvVZ* (procentuální vyjádření počtu vítězných zápasů při vyšším procentuálním vyjádření daného ukazatele vzhledem k soupeři).

Podle Velenského (nevydaný text) „mají všechny uvedené ukazatele v teoretických i praktických předpokladech realizace charakteristiky (charakteristik) herního výkonu družstva svůj význam. Tento význam se zviditelňuje zejména dlouhodobějšími aspekty, které umožňují srovnávání a tím např. určení stability týmové výkonnosti či naopak jejich výkyvů v určitém období soutěže. Na základě získaných údajů lze ve vzájemných vztazích stanovit, resp. vypočítat i jiné ukazatele. To už je ovšem otázka individuálních přístupů a zkušeností.“

Velenský (2008) dále považuje za nejdůležitější ukazatele pro charakteristiku týmového herního výkonu ukazatele v bodech: 1. (*PMK*), 13. (*CEÚ*), 4. (*RÚS*), 6. (*AÚS*), 9. (*ZPMK*), 10. (*PÚ*), 11. (*RP*), 14. (*RÚO*), 15. (*KDE*).

3.4. Další příklad využití záznamní techniky

Existuje a stále vzniká mnoho záznamních technik pro hodnocení týmového herního výkonu, které mají různé zaměření, výhody a nevýhody. Pro ilustraci uvádím další příklad techniky, která mimo jiné, jak uvádí autor, umožňuje zadávat úkoly před utkáním se zřetelem na konkrétního soupeře, hodnotit týmový výkon po utkání, analyzovat závislost vítězství a porážky na jednotlivých charakteristikách herního výkonu nebo na jejich seskupeních (při získání dat z většího počtu utkání), konkrétně připravovat obsah tréninkových jednotek vzhledem k očekávaným úkolům v nejbližším utkání (Dobry, 1999b).

Dobry se pokouši na príkladu záznamní techniky 9 charakteristik týmového herního výkonu poukázat na možnost realizovat princip zachování vztahu k soupeři. Sledované charakteristiky jsou tyto:

1. procento úspěšnosti trestných hodů
2. maximální počet ztrát míčů před střelbou
3. počet bodů, které dovolí družstvo soupeři získat
4. soupeřova střelecká úspěšnost
5. počet ztrát míčů před střelbou, ke kterým soupeře přinutíme
6. počet doskočených míčů pod oběma koši
7. počet osobních chyb
8. celkový počet pokusů o střelbu

U jednotlivých charakteristik můžeme zadat konkrétní úlohy pro utkání a poté na základě záznamů tyto charakteristiky analyzovat a hodnotit po každém utkání (toto představuje další nespornou výhodu kvantitativních charakteristik). Úlohy mohou být formulovány například takto (Dobry, 1999b):

1. dosáhnout 48% úspěšnosti vlastní střelby
2. dosáhnout nejméně 68% úspěšnosti trestných hodů
3. nejvíce 13x ztratit míč před střelbou
4. nedovolit soupeři dosáhnout více než 66 bodů
5. připustit soupeři maximálně 42% střeleckou úspěšnost
6. přinutit soupeře alespoň ke 20 ztrátám míče před střelbou
7. získat 55% míčů doskočených pod oběma koši
8. dopustit se méně než 15 osobních chyb
9. uskutečnit o 8 pokusů střelby více než soupeř

Dobry (1999b) upozorňuje na několik zásad, které by měly být dodržovány: úkoly musí být střízlivé, avšak k jejich plnění musí být zapotřebí vyššího úsilí, musí být výzvou; v každém úkolu se musí odrážet trenérova koncepce herního systému v útoku a v obraně; hráči by měli dostat úkoly písemně a měli by vědět, jak je mají splnit; úkoly se určují pro každé utkání podle výkonnostní úrovně vlastního i soupeřova družstva; na stanovení úkolu by se měli podílet i hráči.

Dobry (1999b) uvádí na příkladu středoškolských družstev, že splnění těchto sedmi stanovených úkolů se odrazilo ve výjimečně vysokém výkonu s vynikajícím výsledkem. Za

pravděpodobně nejdůležitější považuje úkoly 4, 5, 6 (při splnění těchto úkolů družstvo vyhrálo).

Z tohoto příkladu je zřejmé, že pro vítězství týmu v utkání je důležité určité rozmezí hodnot v ukazatelích herního výkonu. Trenér by na tyto ukazatele měl reagovat a vytvářet vhodnou skladbu úkolů a jejich podmínek, které by měly tým motivovat a dát mu co možná nejvyšší předpoklad k vítězství v utkání při naplnění podmínek úkolů (alespoň podstatné části z nich).

4. Systém kvalifikace na OH

Jen týmy, jejichž národní federace jsou členy Mezinárodní basketbalové federace FIBA a jejichž národní olympijský výbor je součástí Mezinárodního olympijského výboru IOC, mají nárok účastnit se basketbalového turnaje na OH.

Systém kvalifikace mužské části turnaje lze rozdělit do dvou částí. První část by se dala uvést jako systém automatického postupu dle umístění na jiných významných basketbalových turnajích. Mezi tyto turnaje patří „kontinentální“ turnaje jednotlivých FIBA zón a mistrovství světa. Jediným týmem, který má svou účast jistou, a tedy nemusí se ohlížet na svá umístění na vrcholových turnajích FIBA nebo v dodatečné olympijské kvalifikaci, je tým pořadající země.

Národní týmy, které se automaticky kvalifikovaly na závěrečný turnaj OH 2008, byly tyto:

Čína (pořadající země), *Španělsko* (světový šampión), *Angola* (africký šampión), *USA* a *Argentina* (americký šampión a poražený finalista), *Írán* (asijský šampión), *Rusko* a *Litva* (evropský šampión a tým umístěný na třetím místě), *Austrálie* (šampión Oceánie).

Druhou částí je dodatečná dvanáctičlenná olympijská kvalifikace mužů (FIBA Olympic Qualifying Tournament) o tři postupová místa na závěrečný turnaj OH.

Tato dodatečná kvalifikace se konala v řeckých Aténách od 14. do 20. července 2008. Mezi národní týmy pokoušející získat postupová místa patřily: *Kamerun* a *Kapverdské ostrovy* (Afrika), *Portoriko*, *Brazílie*, *Kanada* (Amerika), *Libanon* a *Korea* (Asie), *Řecko*, *Německo*, *Chorvatsko*, *Slovinsko* (Evropa), *Nový Zéland* (Oceánie).

Národní týmy *Německa*, *Řecka*, *Chorvatska* v této kvalifikaci uspěly a kvalifikovaly se na závěrečný turnaj OH 2008.

(převzato z

<http://www.fiba.com/pages/eng/fe/08/olymp/men/pres/qual/p/openNodeIDs/6663/selNodeID/6663/qual.html>)

5. Herní systém turnaje

Basketbalový Olympijský turnaj se skládá ze základní (*Preliminary round*) části a části vyřazovací (*Play-off*). Celkový počet zápasů je 38.

Základní část (Preliminary round)

Dvanáct týmů je rozděleno do dvou šestičlenných skupin. Každý tým odehraje 5 zápasů s ostatními týmy ve skupině. Čtyři nejlépe postavené týmy z každé skupiny se kvalifikují do první fáze vyřazovací části (*Play-off*) do čtvrtfinále (*Quarterfinals*).

Vyřazovací část (Play-off)

1.) Čtvrtfinále (Quarterfinals)

Osm týmů se utkají podle pravidla „přímé eliminace“ podle následující schématu:

zápas číslo 31: A2 vs. B3

zápas číslo 32: B1 vs. A4

zápas číslo 33: B2 vs. A3

zápas číslo 34: A1 vs. B4

Vítězné týmy postupují do semifinále (*Semifinals*)

2.) Semifinále (Semifinals)

Vítězové čtvrtfinálových utkání odehrají utkání o konečné 1. až 4. místo podle následujícího schématu:

zápas číslo 35: vítěz zápasu č. 31 vs. vítěz zápasu č. 32

zápas číslo 36: vítěz zápasu č. 33 vs. vítěz zápasu č. 34

Vítězové semifinálových utkání odehrají zápas o zlaté medaile (gold medal game), poražené týmy odehrají utkání o bronzové medaile.

3.) Finále (Finals)

Zápasy samotného finále a zápas o třetí místo se odehraje podle následujícího schématu:

zápas číslo 37 (o 3. místo) : poražený zápasu č. 35 vs. poražený zápasu č. 36

zápas číslo 38 (o 1. místo): vítěz zápasu č. 35 vs. poražený zápasu č. 36

Vítěz zápasu č. 37 získává bronzové medaile a třetí místo, poražený tým končí na místě 4.
Vítěz zápasu č. 38 získává zlaté medaile a první místo, poražený tým stříbrné medaile a druhé místo.

(převzato z

http://www.fiba.com/pages/eng/fe/08/olymp/men/pres/systComp/p/openNodeIDs/6553/selectNodeID/6553/fe_pres_systComp.html)

VI. Praktická část

1. Výsledky

Výsledky jednotlivých zápasů (jejich záznamové archy) jsou zařazeny do přílohy.

průměrně				
ukazatele		NEÚS.	CELK.	%
PMK	39,33	41,25	80,58	
SK	14,08	13,67	27,75	50,89
SS	3,42	4,17	7,58	47,92
SD	9,25	16,25	25,50	35,14
DO	2,58	2,50	5,08	49,54
RÚS	29,33	36,58	65,92	44,45
TH	21,42	6,58	28,00	76,46
AÚS	50,75	43,17	93,92	53,80
do			4,58	
do+DO	9,67		80,58	11,78
ZPŘ		6,67	14,75	45,07
ZPP		3,42	14,75	23,25
ZBL		0,50	14,75	3,44
ZJ		4,17	14,75	28,23
celkem		14,75		
ZPMK		14,75	80,58	18,40
PÚ	34,83	37,00	71,83	48,34
RP	4,50	4,25	8,75	50,54
CEÚ	39,33	41,25	80,58	48,53
OD			22,75	
RÚO	37,50		80,58	46,80
KDE	76,83		133,00	47,66

Tab. č. 1 Průměrné hodnoty ukazatelů všech týmů

vítězové				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	41,00	40,33	81,33	
SK	14,50	14,50	29,00	50,29
SS	3,00	4,33	7,33	49,33
SD	10,17	16,00	26,17	36,66
DO	2,83	3,00	5,83	41,67
RÚS	30,50	37,83	68,33	44,60
TH	23,33	7,00	30,33	77,01
AÚS	53,83	44,83	98,67	54,27
do			5,17	
do+DO	11,00		81,33	13,28
ZPŘ		5,00	13,67	36,75
ZPP		3,83	13,67	27,86
ZBL		0,33	13,67	2,50
ZJ		4,50	13,67	32,89
celkem		13,67		
ZPMK		13,67	81,33	16,89
PÚ	35,67	35,33	71,00	50,10
RP	5,33	5,00	10,33	50,17
CEÚ	41,00	40,33	81,33	50,08
OD			23,33	
RÚO	39,17		79,83	49,36
KDE	80,17		133,00	49,67

Tab. č. 2 Průměrné hodnoty ukazatelů vítězných týmů jednotlivých zápasů

poražení				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	37,67	42,17	79,83	
SK	13,67	12,83	26,50	51,50
SS	3,83	4,00	7,83	46,50
SD	8,33	16,50	24,83	33,62
DO	2,33	2,00	4,33	57,41
RÚS	28,17	35,33	63,50	44,30
TH	19,50	6,17	25,67	75,92
AÚS	47,67	41,50	89,17	53,32
do			4,00	
do+DO	8,33		79,83	10,28
ZPŘ		8,33	15,83	53,39
ZPP		3,00	15,83	18,65
ZBL		0,67	15,83	4,38
ZJ		3,83	15,83	23,58
celkem		15,83		
ZPMK		15,83	79,83	19,90
PÚ	34,00	38,67	72,67	46,57
RP	3,67	3,50	7,17	50,91
CEÚ	37,67	42,17	79,83	46,98
OD			22,17	
RÚO	35,83		81,33	44,24
KDE	73,50		133,00	45,64

Tab. č. 3 Průměrné hodnoty ukazatelů poražených týmů jednotlivých zápasů

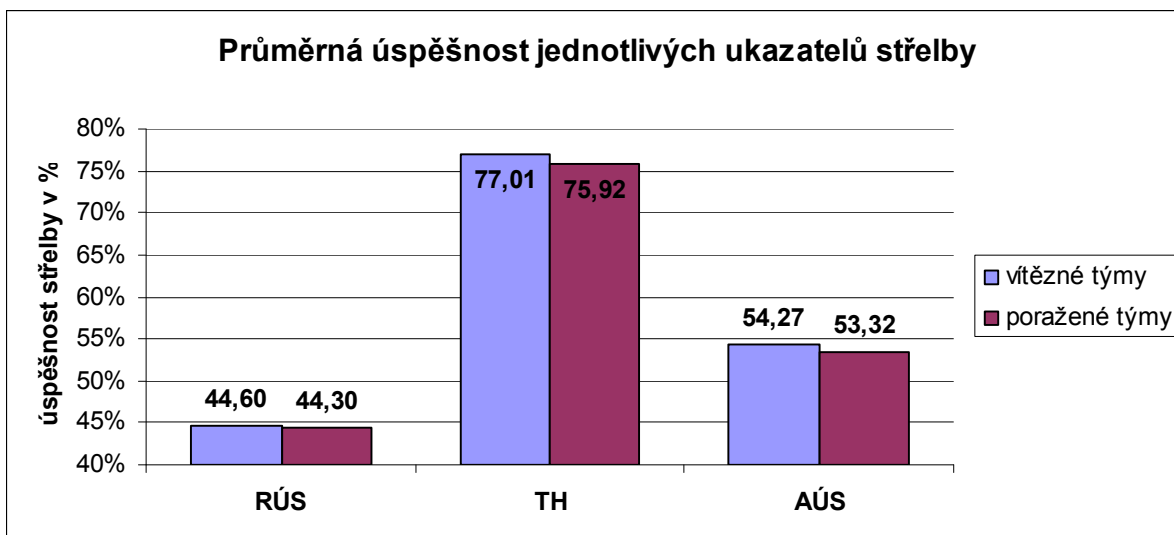
ukazatele	VZ	PZ	pvVZ
SK	3	3	50 %
SS	3	3	50 %
SD	5	1	83 %
DO	2	4	33 %
RÚS	3	3	50 %
TH	4	2	67 %
AÚS	3	3	50 %
do+DO	5	1	83 %
ZPMK	0	6	0 %
PÚ	5	1	83 %
RP	3	3	50 %
CEÚ	5	1	83 %
OD	3	3	50 %
RÚO	5	1	83 %
KDE	4	2	67 %

Tab. č. 4 Důležitost statistických ukazatelů týmového herního výkonu

Mezi nejdůležitější statistické ukazatele týmového herního výkonu družstva v utkáních při procentuálním vyjádření daných ukazatelů vzhledem k soupeři patří SD, do+DO, ZPMK, PÚ, CEÚ, RÚO.

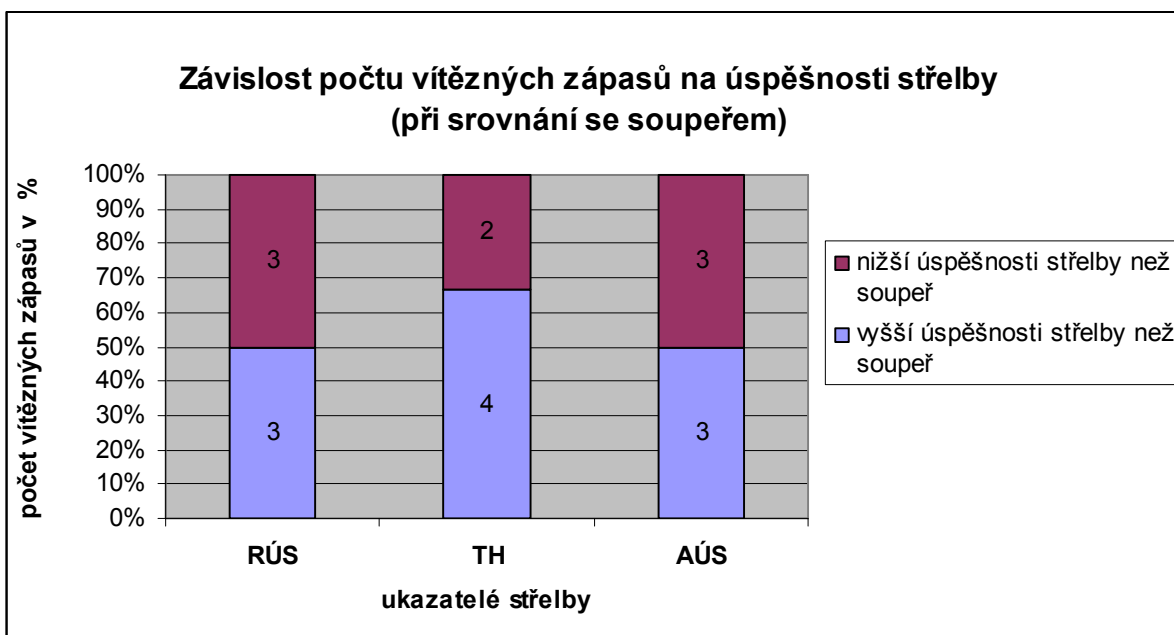
Při vyšším procentuálním vyjádření daných ukazatelů týmu vzhledem k soupeři (u ukazatele ZPMK při nižším procentuálním vyjádření) došlo k vítězství těchto týmů v 83% (100% u ukazatele ZPMK) zápasů (to je v 5, respektive v 6 zápasech).

Pro vítězství v alespoň 67% zápasů (vítězství ve 4 zápasech) byly rozhodující tyto statistické ukazatele SD, do+DO, ZPMK, PÚ, CEÚ, RÚO, TH, KDE.

Graf. č. 1 Průměrná úspěšnost jednotlivých ukazatelů střelby

Relativní úspěšnost střelby (44,60% ku 44,30%: rozdíl 0,3%), úspěšnost trestných hodů (77,01% ku 75,92%; rozdíl 1,09%) i absolutní úspěšnost střelby (54,27% ku 53,32%; rozdíl 0,95%) je v průměru vyšší u vítězných týmů.

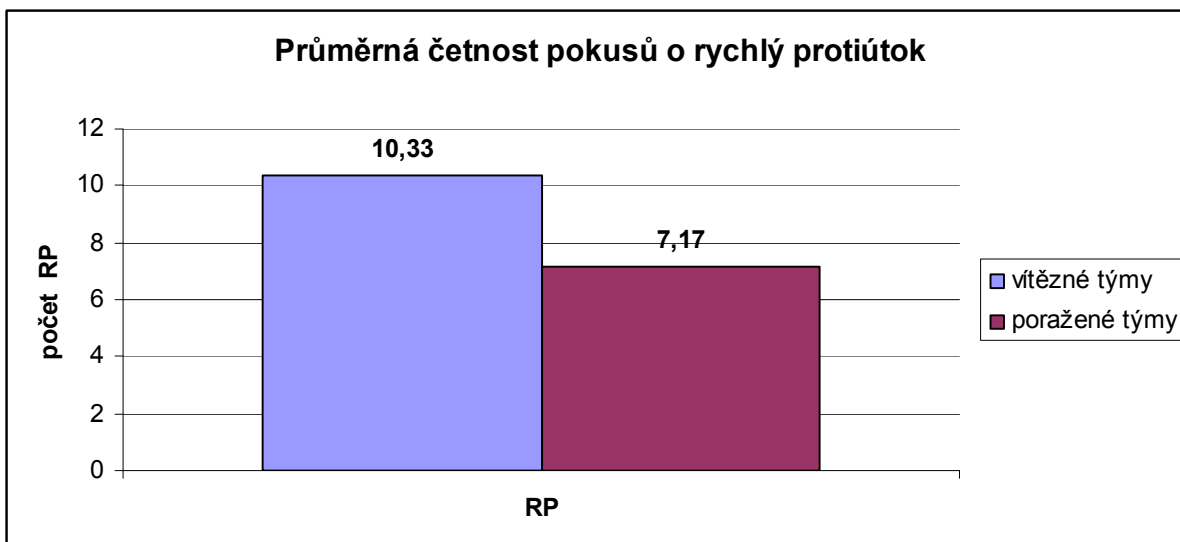

Graf. č. 2 Závislost počtu vítězných zápasů na úspěšnosti střelby

Vyšší relativní úspěšnost střelby znamenala vítězství v 50% zápasů (3 vyhrané, 3 prohrané).

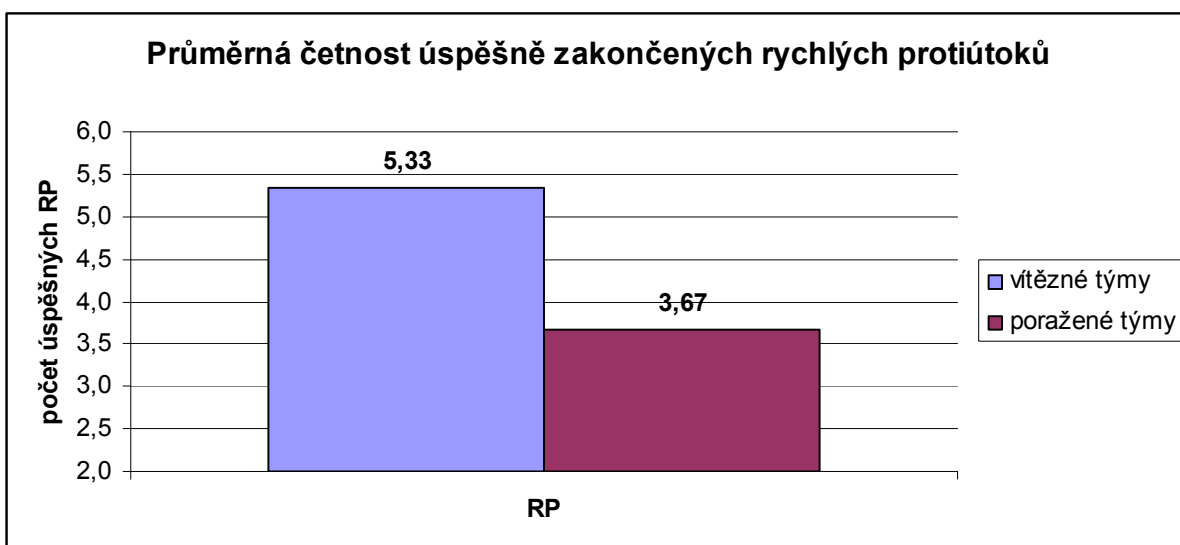
Vyšší úspěšnost střelby znamenala vítězství v 67% zápasů (4 vyhrané, 2 prohrané).

Vyšší absolutní úspěšnost střelby znamenala vítězství v 67% zápasů (4 vyhrané, 2 prohrané).

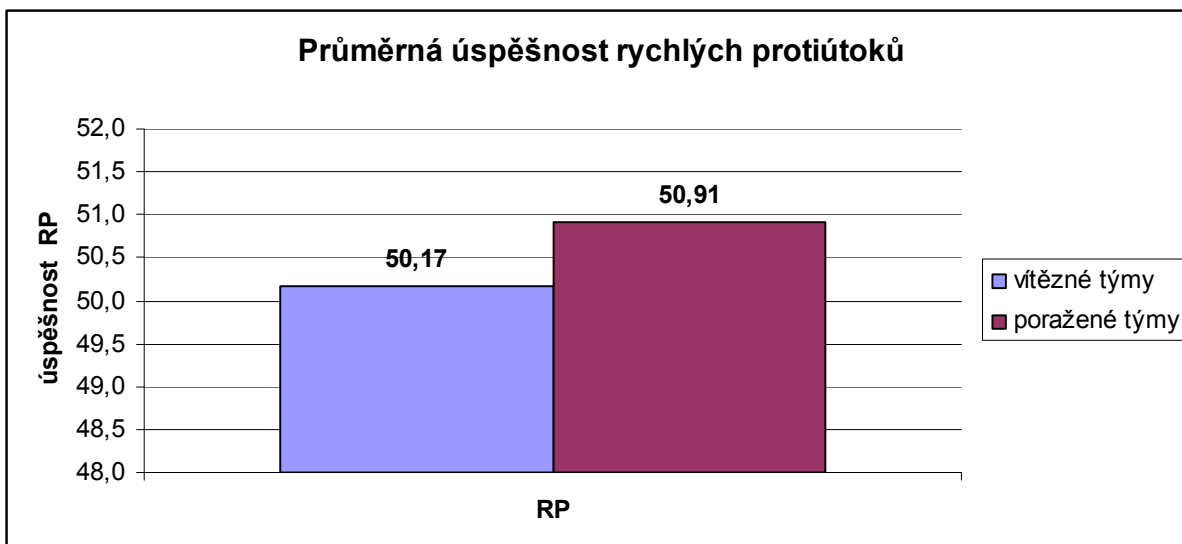
Graf č. 3 Průměrná četnost pokusů o rychlý protiútoků

Vítězné týmy se častěji pokusily zakončit z rychlých protiútoků (10,33 ku 7,17; rozdíl 3,16).

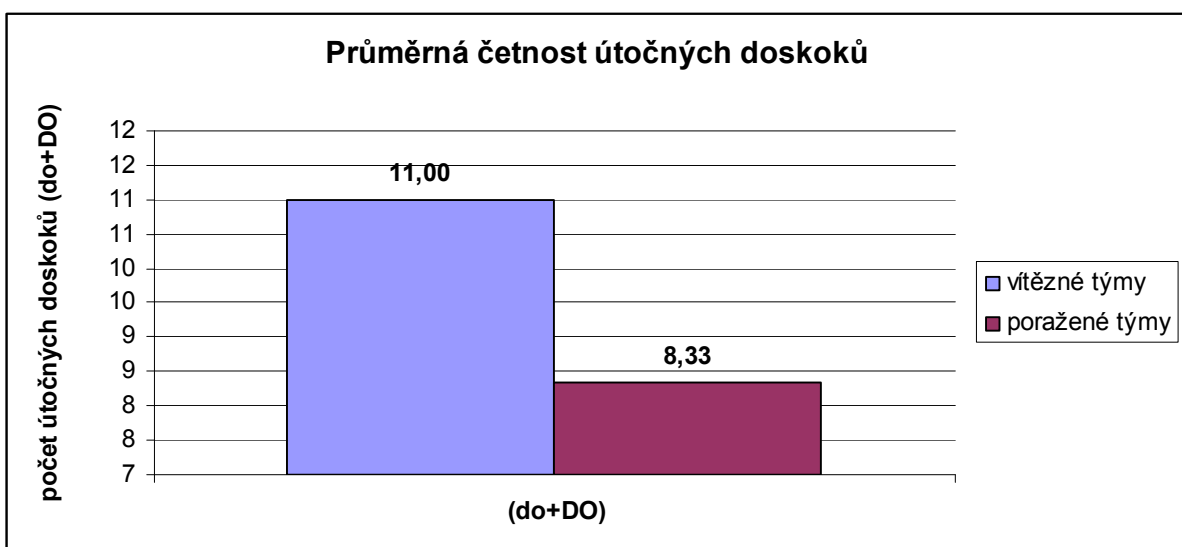
Graf č. 4 Průměrná četnost úspěšně zakončených rychlých protiútoků

Vítězné týmy častěji úspěšně zakončily své útočné akce z rychlých protiútoků (5,33 ku 3,67; rozdíl 1,66).

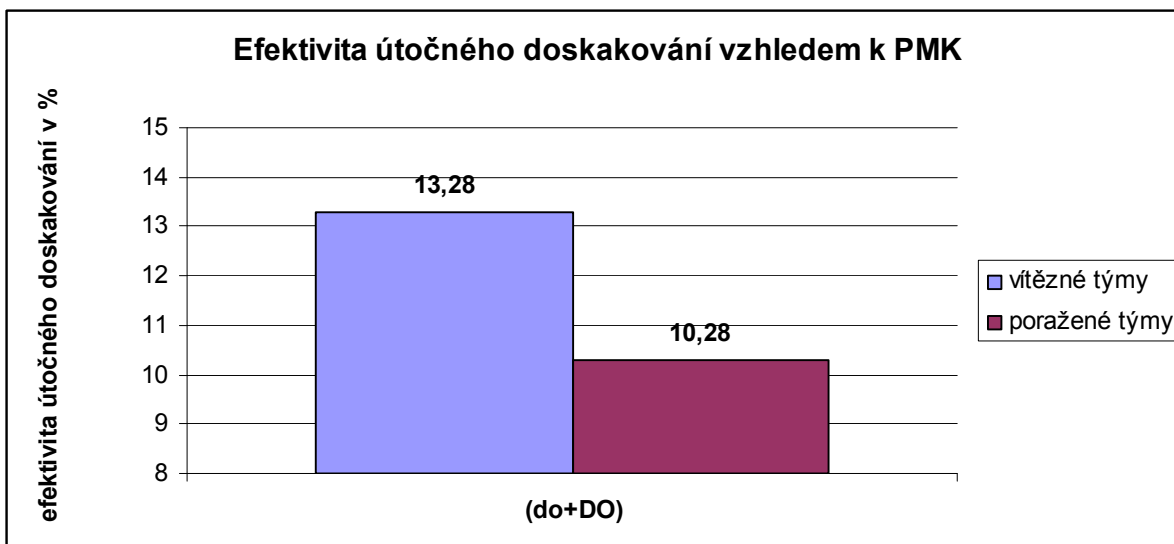
Graf č. 5 Průměrná úspěšnost rychlých protiútoků

Vítězné týmy měly nižší úspěšnost proměňování útočných akcí z rychlých protiútoků (50,17 ku 50,91; rozdíl 0,74).

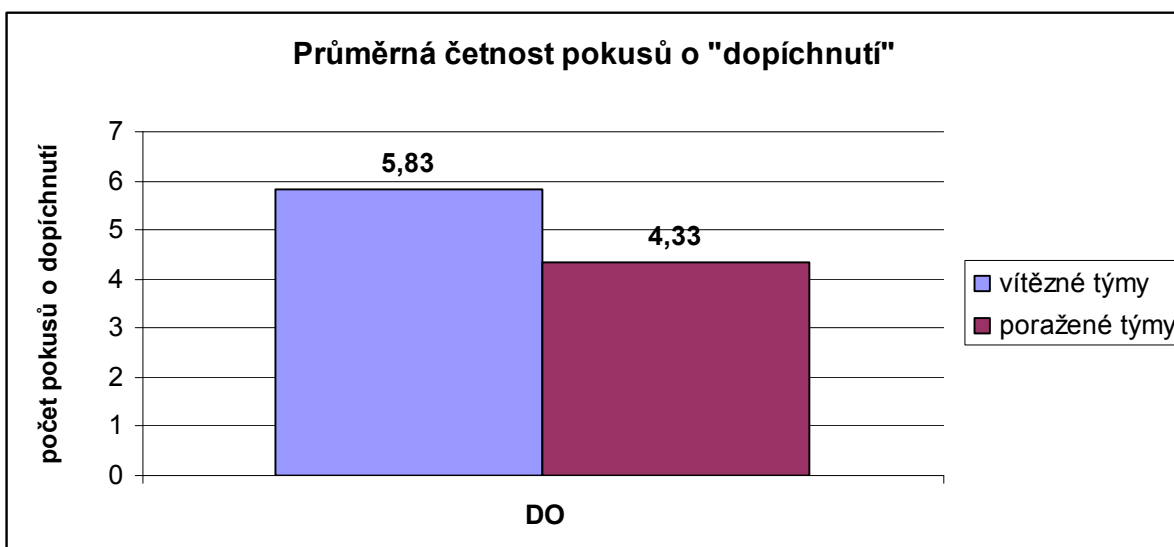
Graf č. 6 Průměrná četnost útočných doskoků

Vítězné týmy v průměru častěji útočně doskočily (11 ku 8,33; rozdíl 2,67).

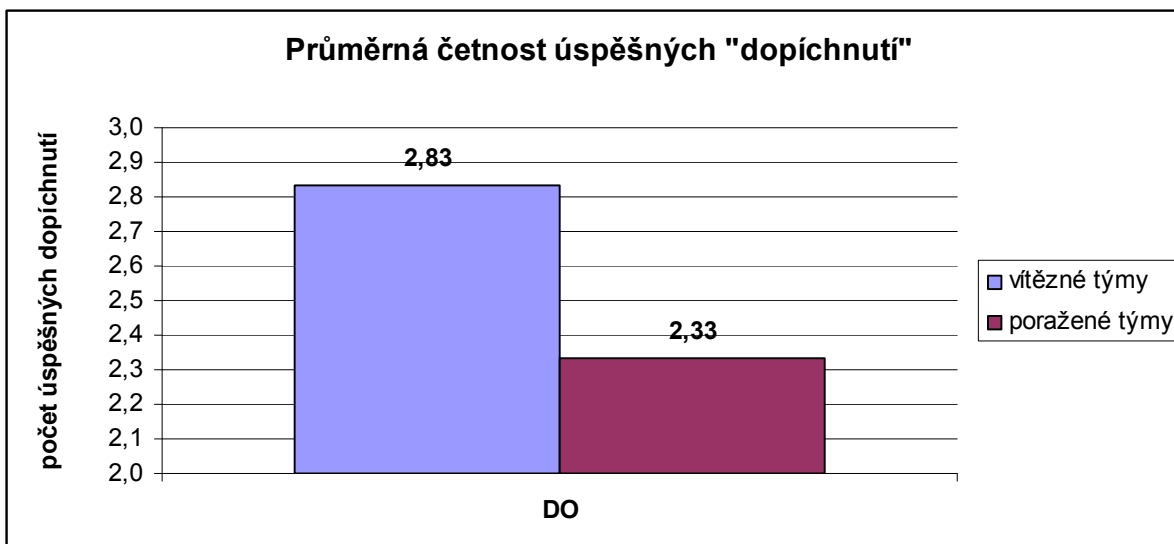
Graf č. 7 Efektivita útočného doskakování vzhledem k PMK

Vítězné týmy měli vyšší efektivitu útočného doskakování vzhledem k PMK (13,28% ku 10,28%; rozdíl 3%).

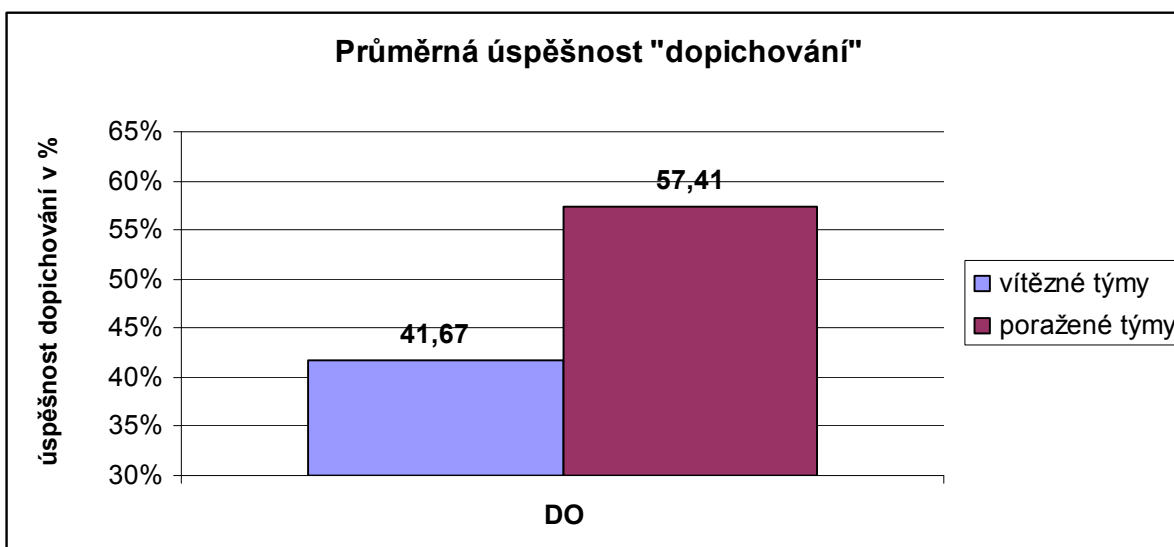
Graf č. 8 Průměrná četnost pokusů o „dopíchnutí“

Vítězné týmy se častěji pokusily o tzv. dopíchnutí míče (5,83 ku 4,33; rozdíl 1,5).

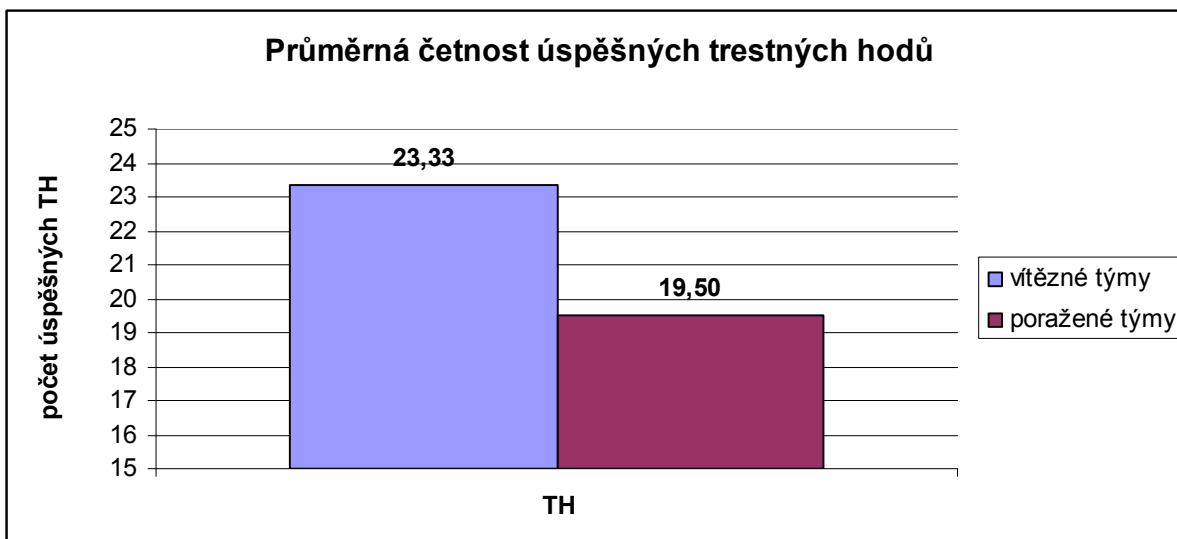
Graf č. 9 Průměrná četnost úspěšných „dopíchnutí“

Vítězné týmy častěji míč tzv. dopíchnuly do koše (2,83 ku 2,33; rozdíl 0,5).

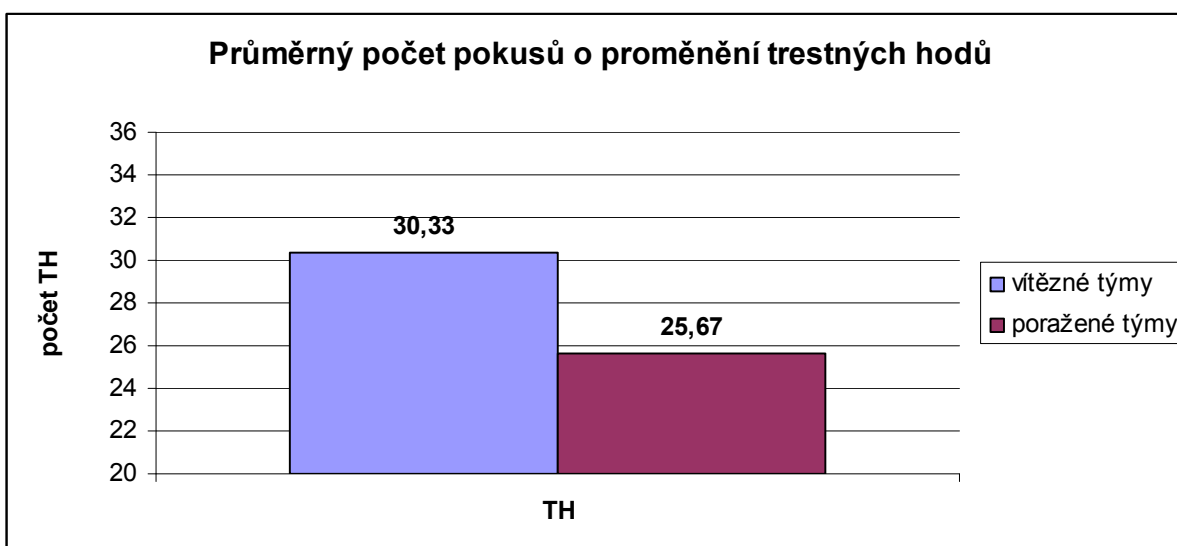
Graf č. 10 Průměrná úspěšnost „dopichování“

Vítězné týmy měli nižší úspěšnost tzv. dopichování míče do koše (41,67% ku 57,41%; rozdíl 15,33%).

Graf č. 11 Průměrná četnost úspěšných trestných

Vítězné týmy častěji bodovaly z proměněných trestných hodů (23,33 ku 19,5; rozdíl 3,83).

Graf č. 12 Průměrný počet pokusů o proměnění trestných hodů

Vítězné týmy měly větší počet pokusů trestných hodů (30,33 ku 25,67; rozdíl 4,66).

2. Diskuze

Vědecká otázka č. 1:

Jaké statistické ukazatele týmového herního výkonu jsou nejdůležitější pro vítězství družstva v utkáních?

Mezi nejdůležitější statistické ukazatele týmového herního výkonu družstva v utkáních při procentuálním vyjádření daných ukazatelů vzhledem k soupeři patří SD, do+DO, ZPMK, PÚ, CEÚ, RÚO, TH, KDE (Tab. č. 4). Tyto ukazatele jsem porovnával mezi vítěznými a poraženými družstvy. Rozdíl mezi vítězným i poraženým týmem může činit jen jediný bod (v pozorovaných zápasech průměrný rozdíl činil 11,8 bodu). Z tohoto důvodu je hranice oddělující podstatné herní ukazatele od těch méně podstatných velmi křehká. Může rozhodovat jediný trestný hod, jediný doskok, jediná chyba.

Ukazatel ZPMK je z těchto ukazatelů pro vítězství týmu nejdůležitější, jelikož se jedná o ukazatele vyjadřující „negativní“ jev, je jeho vyjádření ve vysokých hodnotách pro vítězství týmu téměř neslučitelné. Proto nízká hodnota tohoto ukazatele poukazuje na vítězství v zápasech. V našem případě nižší relativní četnost ztracených míčů vzhledem k PMK než soupeř znamenala vítězství ve 100% zápasů a jako jediný měl tento ukazatel vliv na vítězství ve všech zápasech (poražené týmy zaznamenaly v průměru o 3,01% více ztracených míčů vzhledem k PMK než soupeř).

Z těchto konstatování vyplývá, že je nutné přinutit soupeře k většímu počtu ztrát (v našem případě poražené týmy ztratily o 2,16 míče více než vítězné týmy. Také je možné formulovat úkol pro utkání tohoto ukazatele týkající se. Formulace by mohla vypadat např. takto: “Donutit soupeře k nejméně 16 ztrátám míče a zároveň se nedopustit 14 a více ztrát“. Část tohoto úkolu vztahující se k vlastním ztrátám míče splňuje stejné podmínky úkolu, který uvádí Dobrý (1999b).

Velký rozdíl jsem našel u úspěšnosti postupného útoku. Vítězné týmy měly o 3,53% vyšší úspěšnost postupného útoku a s tím související počet úspěšně zakončených postupných útoků, ale četnost postupných útoků byla u těchto týmů nižší. Jsem přesvědčen, že nižší počet pokusů o postupný útok, je dán faktem, že tyto týmy se častěji pokoušely o rychlý protiútok. Pokud týmy zakončovaly postupné útoky s vyšší úspěšností, zvítězily v 83% zápasů. Proto tento ukazatel zařazuj mezi nejdůležitější ukazatele týmového herního výkonu.

Dalšími významnými ukazateli týmového herního výkonu je CEÚ a RÚO. Pokud hodnoty těchto dvou ukazatelů byly vyšší než soupeřovy, týmy zvítězily v 83% zápasů.

První z těchto ukazatelů se týká týmové obrany. Woods (2008, internetový zdroj, s. 26) tento ukazatel označuje jako „defensive stops“ a považuje jej za zásadní. Druhý ukazatel se týká týmového útoku.

Můžeme se setkat s mnoha trenéry, kteří tvrdí, že obrana vyhrává utkání. Dobrý (1998, s. 17) toto tvrzení označuje jako „výmysl trenérů, kteří nedovedli nikdy nikoho naučit jak dávat více bodů než soupeř“ a zároveň uvádí, že „by nám prospělo zvyšovat úroveň našeho basketbalu cestou odvážného, agresivního útoku, který patřil v minulosti bohužel už dosti vzdálené k ozdobám a přednostem našeho mužského i ženského basketbalu“ (Dobrý, 1998, s. 17).

Z mnou získaných údajů lze konstatovat, že pro vítězství týmů jsou obranná i útočná činnost z hlediska důležitosti na stejné úrovni, a proto souhlasím s konstatováním, že „vždycky bude vítězit družstvo s lepší obranou i lepším útokem“ (Dobrý, 1998, s. 17).

Ukazatelům SD, do+DO, TH věnuji řádky níže.

Vědecká otázka č. 2:

Jak velký vliv na vítězství v utkáních má úspěšnost střelby?

„Úspěšnost střelby je pravděpodobně nejdůležitější jednotlivý statistický ukazatel pro vítězství a prohru. Přestože se úspěšnost bude měnit v závislosti na úrovni hry, k tomu abyste byli úspěšní, budete chtít udržet soupeřovu úspěšnost střelby pod 45% a střeleckou úspěšnost z tříbodové vzdálenosti na méně než 33%. Alespoň natažená ruka obránce při střelbě sníží úspěšnost střelby skoro o 10%“ (Woods, 2008, internetový zdroj, s. 26). Z mých výsledků vyplývá, že k vítězství týmů bylo důležité udržet soupeřovu relativní úspěšnost střelby pod 44,3%, což se velmi blíží k hodnotě 45% a tudíž, by se dalo s tímto názorem souhlasit. Při pohledu na relativní úspěšnost střelby vítězných týmů byla tato hodnota 44,6%, což je úspěšnost vyšší, ale také úspěšnost pod 45%. Proto s výše zmíněným názorem nemůžu souhlasit.

Při pohledu na výsledky založené na porovnání průměrné úspěšnosti střelby vítězných a poražených týmů se také nepotvrdil basketbalovou veřejností všeobecně zastávaný názor, že vyšší úspěšnost střelby vede k vítězství. Při vyšší relativní úspěšnosti střelby a absolutní úspěšnosti střelby týmy vítězily pouze v 50% zápasů (Tab. č. 4, Graf č. 2). Úspěšnost střelby trestných hodů měla pro vítězství týmu větší význam (dále o tom u vědecké otázky č. 5).

Pokud tým střílel s vyšší úspěšností střelby z dlouhé vzdálenosti než soupeř, tak v 83% zápasů vyhrál (Tab. č. 4). Většina těchto pokusů z dlouhé vzdálenosti byla počítána za 3 body.

Dle mého názoru z toho vyplývá, že by se týmy měly co nejvíce pokoušet využívat střelecké pozice z této vzdálenosti a vytvářet předpoklady pro střelecké příležitosti z této vzdálenosti (např. vnikáním hráčů do vymezeného území a následným „shozem“ na volné hráče v tříbodovém území)

Vědecká otázka č. 3:

Jak velký vliv na vítězství v utkáních má rychlý protiútok?

O rychlý protiútok se pokoušely vítězné týmy častěji než poražené (Graf. č. 3). Dle mého názoru je rychlý protiútok nejjednodušším způsobem skórování (u všech týmů dosahovalo zakončení rychlého protiútku o 2,2 % vyšší úspěšnost než zakončení postupného útoku). Mé tvrzení podporuje také Velenský (2008, s. 37), který udává, že „využití první vhodné příležitosti ke střelbě reflektuje tvrzení stále většího počtu trenérů, kteří se v něm opírají o zásadu snadnější dostupnosti takového zakončení v porovnání se situacemi, které družstvo musí i následně-třeba či většinou-velmi pracně a relativně složitě vytvářet v postupném útoku“. Tato tendence má globálně charakter a určuje vývoj basketbalu (Velenský, 2008). Klade však vysoké nároky na rychlost, návaznost a preciznost provedení všech fází rychlého protiútku, jimiž dle Velenského jsou (2008, s. 208): získání míče a zahájení, střední fáze (fáze přechodu z obranné na útočnou část hřiště) a zakončení.

Woods (2008, internetový zdroj, s. 28) upozorňuje na to, že je důležité sledovat tzv. body z protiútoků. „Jen ztráta míče, ze které soupeř skóruje, vás může mrzet! Cílem návratu do obrany by mělo být povolit méně než jeden bod na každou ztrátu míče“. Z.mých výsledků spíše vyplývá, že pro vítězství týmů je důležitější počet pokusů o zakončení rychlého protiútku než úspěšnost rychlých protiútoků soupeře.

Vítězné týmy také zaznamenaly větší počet úspěšně zakončených rychlých protiútoků (o 1,66 úspěšně zakončených rychlých protiútoků více, Graf č. 4). Těchto úspěšně zakončených rychlých protiútoků bylo však dosaženo s nižší úspěšností zakončení (přibližně o 1%, Graf. č. 5). Tento fakt si podle mého názoru lze vysvětlit tím, že některé týmy nemají odvalu a předpoklady k častému využívání možností provedení rychlého protiútku a k využití příležitostí k rychlému protiútku se odhodlají jen v případech, kdy je situace k rychlému a úspěšnému skórování naprosto zřejmá.

Z těchto závěrů by se dal formulovat konkrétní úkol pro utkání, který by mohl znít např. takto: „Dosáhnout nejméně o tři pokusy o rychlý protiútok více než soupeř“.

V souvislosti s rychlými protiútky lze uvést, že počet rychlých protiútoků je možno eliminovat útočným doskakovaním (viz dále).

Vědecká otázka č. 4:

Jak velký vliv na vítězství v utkáních mají útočné doskoky (včetně tzv. dopichování)?

Vítězné týmy zaznamenaly vyšší hodnoty při průměrné četnosti útočných doskoků (o 2,67 útočných doskoků více, Graf. č. 6), i efektivitě útočného doskakování vzhledem k PMK (o 3% více, Graf. č. 7). Také zaznamenaly vyšší hodnoty v průměrné četnosti pokusů o „dopichnutí“ (o 1,5 pokusu, Graf. č. 8) i četnosti úspěšných „dopichnutí“ (o 0,5 úspěšných „dopichnutí“, Graf. č. 9). Všechny tyto charakteristiky tedy mluví ve prospěch vítězných týmů. Domnívám se, že tyto vyšší hodnoty lze vysvětlit z obdobného úhlu pohledu jako při pokusech o rychlý protiútok. Týmy, které mají odvalu a předpoklady k úspěšným útočným doskokům tohoto využívají a o tyto doskoky se častěji pokouší. Tím vytváří předpoklady k vítězství v zápasech.

Opět nás může při prvním pohledu na průměrnou úspěšnost tzv. dopichování překvapit fakt, že u vítězných týmů jsem zaznamenal nižší úspěšnost (o 15,33% nižší úspěšnost u vítězných týmů, Graf. č. 10). Opět se odkazuji na svůj výše zmíněný názor, že některé týmy se do útočného doskakování („dopichování“) nehrnou (např. z důvodů nízké fyzické připravenosti, bojácnosti, atd) a o útočný doskok („dopichnutí“) se pokusí jen v případě, kdy je možnost takto získat míč naprosto jasná.

Je ovšem důležité si uvědomit, že četnost doskakování odráží celkovou efektivitu střelby (Velenský, 2008). Jako příklad nám může posloužit zápas finálové série NBA v roce 1992, kdy tým Chicago Bulls mělo téměř 62% úspěšnost střelby z pole. V tomto utkání autor u zmíněného družstva nezaznamenal ani jeden útočný doskok (Velenský, 2008, s. 112). Jiný autor poukazuje na korelaci mezi počtem útočných doskoků a úspěšností obranných doskoků (Woods, 2008, internetový zdroj).

Útočné doskakování má zajisté vliv na možnost setrvání útočícího družstva na útočné polovině hřiště a opětovně tak ohrozit soupeřův koš, ale také má vliv na soupeře tím, že svým způsobem může družstvo do značné míry eliminovat rychlý protiútok soupeře (Velenský, 2008).

Odborná literatura uvádí, že „účinné doskakování, jímž se získá více než 30% míčů z neúspěšných střeleckých pokusů znovu pod kontrolu, zvyšuje stabilitu střelby a tlak útočné hry a kladně působí na sebedůvěru celého družstva“ (Dobrý a Velenský, 1987, s. 79). V našem případě se úspěšnost opětovného získání míčů z neúspěšných střeleckých pokusů u

vítězských týmů blížila k 30% (29,08%), u poražených týmů hodnota činila necelých 24% (23,58%).

Tyto údaje podporují mou domněnku, že snaha o útočné doskakování má značný vliv na vítězství v zápasech. Dalším údajem mou domněnku podporující je mé vyhodnocení důležitosti statistických ukazatelů týmového herního výkonu, ve kterém jsem zaznamenal, že v situacích, kdy týmy mají vyšší efektivitu útočných doskoků (DO+do) než soupeř, tyto týmy vítězí v 83% zápasů (Tab. č. 4).

Pro praxi z toho plyne doporučení pokoušet se co nejčastěji o útočný doskok. Opět je možné formulovat úkol pro utkání, který by mohl znít např. takto: „Dosáhnout o nejméně tři útočné doskoky více než soupeř“.

Domnívám se, že pro získání vyššího počtu útočných doskoků i provedení vyššího počtu rychlých protiútoků je důležitá agresivita, dravost a nebojácnost. Velenský uvádí pojem agresivita při popisu jedné z tendencí moderního basketbalu. Touto tendencí je „agresivní a vysoce týmové pojetí všech obranných činností“ (Velenský, 2008, s. 39). Já nemůžu nic než souhlasit a dovoluji si připojit, že tato tendence platí také na útočné polovině hřiště, tedy i v pojetí útočných činností.

Vědecká otázka č. 5:

Jak velký vliv na vítězství v utkáních mají trestné hodů?

Počet úspěšných trestných hodů i počet pokusů o jejich proměnění byl v průměru opět vyšší u vítězských týmů (o 3,83 úspěšných trestných hodů, respektive o 4,66 pokusů o proměnění trestných hodů, Graf č. 11 a Graf č. 12). Jak již bylo řečeno u otázky č. 3 – úspěšnost střelby trestných hodů měla pro vítězství v utkáních poměrně značný význam. Woods (2008, internetový zdroj) uvádí, že snížení soupeřova počtu trestných hodů má rozhodně velký vliv na výsledek utkání. Tímto mě upevňuje v mém názoru.

Při vyšší úspěšnosti tohoto střeleckého ukazatele než soupeř družstvo zvítězilo v 67% zápasů (Tab. č. 4). Proto je dle mého názoru důležité vytvářet předpoklady pro střelbu těchto trestných hodů.

Jedním z předpokladů může být již výše zmíněná agresivita, která by měla být aplikována při vniku do vymezeného území. Zde by v podstatě mělo dojít k jedné ze čtyř možných situací-pokusu o vstřelení koše, soupeřově osobní chybě (a možnost střelby trestných hodů), ztrátě míče, přihrávce (shození) na volného hráče. Právě toto agresivní vniknutí do vymezeného území zvyšuje pozornost obrany do tohoto území (např. zesílením krytí tohoto prostoru, odstoupením od svého útočníka a výpomocí na vnikajícího hráče, až-v

nejlepším případě pro útočící tým-ztrátou svého útočníka z obráncova zorného pole) a po přihrávce na hráče z této situace těžící dochází k vytvoření střelecké pozice z krátké, střední a v neposlední řadě dlouhé vzdálenosti.

VII. Závěr

Pomocí vybraných ukazatelů týmového herního výkonu jsem popsal příčiny úspěchu a neúspěchu šesti týmů ve vyřazovacích bojích v basketbalovém turnaji mužů na Olympijských hrách 2008.

Mnou vypracované analýzy týmového herního výkonu družstev umožnily formulovat spíše jen obecnější příčiny než neochvějně pravdivé závěry. Tyto obecně popsane příčiny byly pořízeny z šesti zápasů, což je velmi malý počet, a proto je nutné na ně nahlížet spíše jen orientačně a není možné je chápat jako dogmata. Pro detailnější a přesnější hledání příčin vítězství a proher je nutné pracovat s údaji z více zápasů, zaměřit se na hlubší poznání vztahů a provázanosti všech ukazatelů, a proto lze podotknout, že touto prací nebylo dosaženo konečného výsledku ve smyslu nalezení nejpodstatnějších herních ukazatelů-jevů pro vítězství. K nalezení těchto nejpodstatnějších herních ukazatelů v rámci možností bakalářské práce jsem se však co nejvíce přiblížil. Použité techniky, nabyté zkušenosti, získané údaje a výsledky mi mohou posloužit jako podklady k mé případné magisterské diplomové práci.

Pro vítězství týmu v zápasech byly rozhodující ukazatel střelby z dlouhé vzdálenosti, útočného doskakování včetně tzv. dopichování, počtu ztrát míče vzhledem k celkovému počtu míčů pod kontrolou, celkové úspěšnosti útoku, celkové úspěšnosti obrany, střelby trestných hodů a konečné efektivitě týmového herního výkonu. Dále se nám podařilo dokázat, že rychlé protiútoky, útočné doskakování, trestné hody jsou pro vítězství týmu důležité ukazatele.

Z těchto závěrů je možné vytvářet taktiku pro budoucí zápasy, vytvářet tréninkový plán, formulovat úkoly a motivovat jimi hráče.

Některé z mnou použitých ukazatelů nepatří k standardním ukazatelům, se kterými se můžeme setkat v technickém zápise o utkání (či jiných zápisech). Přesto to jsou ukazatele velmi přínosné a leckdy lépe vypovídající o dějích na hřišti a vztazích mezi nimi než ukazatele všeobecně používané. Pro trenéry i hráče by tedy měla platit nejméně jedna zásadní věc. Touto věcí je nutnost hledat a pochopit souvislosti a vztahy mezi různými statistickými ukazateli. Jen pomocí naplnění tohoto doporučení se nám může podařit se co nejlíže přiblížit k podstatě herního výkonu a k pochopení dějů na hřišti. Touto snahou bychom měli docílit toho, že pro nás herní ukazatele nebudou pouhé čísla (případně tabulky a grafy), ale budeme si podle nich moci dokázat vytvořit co nejpřesnější obraz hry se všemi jeho souvislostmi a ději. Nebudeme se jich bát, budeme je vyhledávat.

VIII. Soupis bibliografických citací

Dobrý, L. *Sportovní hry-I. K problematice sportovně herního výkonu a sportovního tréninku*. 1. vydání. Praha: SPN, 1986

Dobrý, L. Co vyhrává utkání?. *Basketball XXL-trenér a učitel*, 13, 1998, s. 16-17

Dobrý, L. 1999a. Jak chápat herní výkon?. *Basketball XXL-trenér a učitel*, 15, 1999, s. 24-25

Dobrý, L. 1999b. Devět charakteristik basketbalového výkonu družstva. *Basketball XXL-trenér a učitel*, 16, 1999, s. 26-27

Dobrý, L., Semiginovský, B. *Sportovní hry. Výkon a trénink*. 1. vydání. Praha: Olympia, 1988

Dobrý, L., Velenský, E. *Košiková. Teorie a didaktika*. 2. vydání. Praha: SPN, 1987

Gavora, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vydání. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6

Hendl, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. 2. vydání. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9

Choutka, M. *Sportovní výkon*. 1. vydání. Praha: Olympia, 1981

Janík, Z., Pětihlas, T., Drásalová, L. *Basketbal-Nácvik herních činností jednotlivce*. 1. vydání. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-055-7

Johnson, E., Novak, W. *Magic*. Praha: LUNARION, 1993. Z anglického originálu „Magic Johnson: My life“ přeložila Blažena Kulišová. ISBN 80-85774-01-1

Treml, P. *Analýza herních činností družstva statisticky sledovaných technickým zápisem*. Závěrečná trenérská práce. Praha. 2005, Portál

Velenský, M. *Basketbal. Základní program aplikace útočných a obranných činností*. Praha: Svoboda, 1998. ISBN 80-205-0553-9

Velenský, M. *Basketbal*. 1. vydání. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-834-2

Velenský, M. 2008a. I trenéři mládeže potřebují diagnostikovat herní výkon v basketbalu. *Tělesná výchova a sport mládeže*, 74, 2008, s. 31-35

Velenský, M. 2008b. *Pojetí basketbalového učiva pro děti a mládež*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 970-80-246-1480-9

internetové zdroje:

Woods, E. 2008 (www.fiba.com/downloads/assistmagazines/2008/31.pdf), ze dne 17. 8. 2009, 19:22)

www.fiba.com/downloads/Miscellaneous/FIBA_Stats_Manual.pdf, ze dne 5. 7. 2009, 12:53

http://web1.ncaa.org/web_files/stats/Stats_Manuals/Basketball/2009EZ.pdf, ze dne 8. 7. 2009, 23:23

<http://hoopedia.nba.com/index.php?title=Triple-double>, ze dne 12.7. 2009, 10:40)

<http://www.fiba.com/pages/eng/fe/08/olymp/men/pres/qual/p/openNodeIDs/6663/selNodeID/6663/qual.html>, ze dne 22. 7. 2009, 21:34

http://www.fiba.com/pages/eng/fe/08/olymp/men/pres/systComp/p/openNodeIDs/6553/selNodeID/6553/fe_pres_systComp.html, ze dne 22. 7. 2009, 23:48

IX. Příloha

1. Soupisky námi sledovaných týmů

CHORVATSKO

Umístění na OH 2008: 6. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 18. místo

Soupiska týmu:

číslo	jméno	pozice	výška	datum narození	klub
4	Roko-Leni UKIC	C	195cm 6'5"	5.12.1984	Toronto Raptors, NBA (USA)
	Davor KUS		191cm 6'3"		
6	Marko POPOVIC	G	185cm 6'1"	12.6.1982	UNICS KAZAN (RUS)
	Marin ROZIC		201cm 6'7"		
8	Nikola PRKACIN	C	208cm 6'10"	15.11.1975	Cibona Zagreb (CRO)
	Marko TOMAS		201cm 6'7"		
10	Zoran PLANINIC	G	198cm 6'6"	12.9.1982	CSKA Moscow (RUS)
	Sandro NICEVIC		211cm 6'11"		
12	Damjan RUDEZ	F	207cm 6'9"	17.6.1986	Bilbao Basket (ESP)
	Marko BANIC		204cm 6'8"		
14	Kresimir LONCAR	C	210cm 6'11"	12.2.1983	Dinamo Kijev (UKR)
	Stanko BARAC		217cm 7'1"		

Tab. č. 5 Soupiska týmu Chorvatska

Hlavní trenér: Jasmin **REPESA**

Asistent trenéra: Luka **MILANOVIC**

Asistent trenéra: Drazen **ANZULOVIC**

Úspěchy v soutěžích FIBA:

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2008	FIBA Olympic Qualifying Tournament for Men	1. místo
2008	U18 European Championship Men	3. místo
2002	European Championship for Junior Men	1. místo

Tab. č. 6 Úspěchy týmu Chorvatska

ŘECKO

Umístění na OH 2008: 5. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 4. místo

Soupiska týmu:

<i>číslo</i>	<i>jméno</i>	<i>pozice</i>	<i>výška</i>	<i>datum narození</i>	<i>klub</i>
4	Theo	G	200cm	8.5.1977	Athens (GRE)
	PAPALOUKAS		6'7"		
5	Ioannis	C	211cm	17.11.1983	Karditsa (GRE)
	BOUROUSSIS		6'11"		
6	Nikos	G	197cm	16.8.1983	Thessaloniki (GRE)
	ZISIS		6'6"		
7	Vassilis	G	192cm	7.8.1982	Larissa (GRE)
	SPANOULIS		6'4"		
8	Panagiotis	G	203cm	8.2.1984	Athens (GRE)
	VASSILOPOULOS		6'8"		
9	Antonis	F	208cm	1.4.1981	Athens (GRE)
	FOTSIS		6'10"		
10	Giorgos	F	206cm	22.2.1985	Athens (GRE)
	PRINTEZIS		6'9"		
11	Andreas	C	215cm	26.8.1981	Hania (GRE)
	GLINIADAKIS		7'1"		
12	Kostas	C	209cm	17.10.1979	Veria (GRE)
	TSARTSARIS		6'10"		
13	Dimitris	G	198cm	6.5.1980	Kozani (GRE)
	DIAMANTIDIS		6'6"		
14	Sofoklis	C	206cm	22.6.1985	Kavala (GRE)
	SCHORTSIANITIS		6'9"		

Tab. č. 7 Soupiska týmu Řecka

Hlavní trenér: Panagiotis **YANNAKIS**

Asistent trenéra: Nikolaos **LINARDOS**

Asistent trenéra: Eleftherios **KAKIOUSIS**

Úspěchy v soutěžích FIBA (od roku 2003):

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2009	FIBA U19 World Championship for Men	2. místo
2009	U20 European Championship Men	1. místo
2008	FIBA Olympic Qualifying Tournament for Men	3. místo
2008	U18 European Championship Men	1. místo
2007	U18 European Championship Men	2. místo
2006	FIBA World Championship	2. místo
2006	Stankovic Continental Champions Cup	1. místo
2005	FIBA U21 World Championship for Men	2. místo
2005	EuroBasket	1. místo
2003	World Championship for Junior Men	3. místo
2002	European Championship for Junior Men	3. místo

Tab. č. 8 Úspěchy týmu Řecka

LITVA

Umístění na OH 2008: 4. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 6. místo

soupiska týmu:

číslo	jméno	pozice	výška	datum narození	klub
4	Rimantas	G	192cm	11.4.1977	MONTEPASCHI SIENA (ITA)
	KAUKENAS		6'4"		
5	Mindaugas	G/F	198cm	19.5.1979	LIETUVOS RYTAS VILNIUS (LTU)
	LUKAUSKIS		6'6"		
6	Jonas	F	200cm	10.2.1985	BC ZALGIRIS KAUNAS (LTU)
	MACIULIS		6'7"		
7	Darius	F/C	212cm	1.11.1979	Unix Kazan (RUS)
	LAVRINOVIC		6'11"		
8	Ramunas	G	198cm	10.9.1978	CSKA MOSCOW (RUS)
	SISKAUSKAS		6'6"		
9	Marius	G	195cm	22.4.1984	Siaulai (LTU)
	PREKEVICIUS		6'5"		
10	Simas	F	200cm	26.3.1982	DKV JOVENTUT BADALONA (ESP)
	JASAITIS		6'7"		
11	Linas	F	203cm	3.1.1985	Denver Nuggets, NBA (USA)
	KLEIZA		6'8"		
12	Ksystof	C	210cm	1.11.1979	MONTEPASCHI SIENA (ITA)
	LAVRINOVIC		6'11"		
13	Sarunas	G	192cm	5.3.1976	PANATHINAIKOS BSA ATHENS (GRE)
	JASIKEVICIUS		6'4"		
14	Marijonas	C	207cm	24.10.1979	LIETUVOS RYTAS VILNIUS (LTU)
	PETRAVICIUS		6'9"		
15	Robertas	C	210cm	20.3.1980	DYNAMO MOSCOW (RUS)
	JAVTOKAS		6'11"		

Tab. č. 9 Soupiska týmu Litvy

Hlavní trenér: Ramunas **BUTAUTAS**

Asistent trenéra: Robertas **KUNCAITIS**

Asistent trenéry: Rimas **KURTINAITIS**

Úspěchy v soutěžích FIBA:

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2008	U20 European Championship Men	2. místo
2008	U18 European Championship Men	2. místo
2008	U16 European Championship Men	1. místo
2007	EuroBasket	3. místo
2007	U16 European Championship Men	3. místo
2006	U18 European Championship Men	2. místo
2005	FIBA U21 World Championship for Men	1. místo
2005	U20 European Championship Men	2. místo
2004	FIBA Diamond Ball Tournament for Men	2. místo
2004	European Championship for Men U20	3. místo
2003	World Championship for Junior Men	2. místo
2003	European Championship for Men	1. místo

Tab. č. 10 Úspěchy týmu Litvy

ARGENTINA

Umístění na OH 2008: 3. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 1. místo

Soupiska týmu:

<i>číslo</i>	<i>jméno</i>	<i>pozice</i>	<i>výška</i>	<i>datum narození</i>	<i>klub</i>
4	Luis	F	207cm	30.4.1980	Houston Rockets, NBA (USA)
	SCOLA		6'9"		
5	Emanuel	F	198cm	1.5.1980	San Antonio Spurs, NBA (USA)
	GINOBILI		6'6"		
6	Roman	F	211cm	2.5.1980	Penarol (ARG)
	GONZALEZ		6'11"		
7	Fabricio	F	208cm	3.5.1980	San Antonio Spurs, NBA (USA)
	OBERTO		6'10"		
8	Pablo	F	191cm	4.5.1980	Tau Vitoria (ESP)
	PRIGIONI		6'3"		
9	Antonio	F	190cm	5.5.1980	Spartak, St Petersburg (RUS)
	PORTA		6'3"		
10	Carlos	F	198cm	6.5.1980	Khimki (RUS)
	DELFINO		6'6"		
11	Paolo	F	185cm	7.5.1980	Zaragoza (ESP)
	QUINTEROS		6'1"		
12	Leonardo	F	204cm	8.5.1980	Granada (ESP)
	GUTIERREZ		6'8"		
13	Andrés	F	203cm	9.5.1980	Chicago Bulls, NBA (USA)
	NOCIONI		6'8"		
14	Juan	F	205cm	10.5.1980	CB Granada (ESP)
	GUTIERREZ		6'9"		
15	Frederico	F	205cm	11.5.1980	Regatas Corrientes (ARG)
	KAMMERICHS		6'9"		

Tab. č. 11 Soupiska týmu Argentiny

Hlavní trenér: Sergio **HERNANDEZ**

Asistent trenéra: Julio **LAMAS**

Asistent trenéry: Gonzalo **GARCIA**

Úspěchy v soutěžích FIBA:

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2008	Olympic Games: Tournament Men	3. místo
2008	South American Championship for Men	1. místo
2008	South American U15 Championship for Men	1. místo
2008	FIBA Diamond Ball Tournament for Men	1. místo
2008	FIBA Americas U18 Championship for Men	1. místo
2007	South American U17 Championship for Men	1. místo
2007	FIBA Americas Championship	2. místo
2006	South American Championship for Men	3. místo
2006	South American U16 Championship for Men	2. místo
2006	FIBA Americas U18 Championship for Men	2. místo
2005	South American U16 Championship for Men	1. místo
2005	FIBA Americas Championship for Men	2. místo
2004	Olympic Games: Tournament for Men	1. místo
2004	U21 South American Championship for Men	1. místo
2004	South American Championship for Men	1. místo
2004	FIBA Diamond Ball Tournament for Men	3. místo
2004	U21 The Americas Tournament for Men	3. místo
2003	South American Championship for Men	2. místo
2003	Panamerican Olympic Qualifying Tournament for Men	2. místo
2002	World Championship for Men	2. místo

Tab. č. 12 Úspěchy týmu Argentiny

ŠPANĚLSKO

Umístění na OH 2008: 2. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 3. místo

soupiska týmu:

číslo	jméno	pozice	výška	datum narození	klub
4	Pau	C/PF	215cm	6.7.1980	Los Angeles Lakers, NBA (USA)
	GASOL		7'1"		
5	Rudy	SG	195cm	4.4.1985	DKV Joventut Badalona, ACB (ESP)
	FERNANDEZ		6'5"		
6	Ricard - [Ricky]	PG	190cm	21.10.1990	DKV Joventut Badalona (ESP)
	RUBIO		6'3"		
7	Juan-Carlos	SG	191cm	13.6.1980	Memphis Grizzlies, NBA (USA)
	NAVARRO		6'3"		
8	José-Manuel	PG	190cm	28.9.1981	Toronto Raptors, NBA (USA)
	CALDERON		6'3"		
9	Felipe	PF/C	203cm	16.3.1980	Real Madrid, ACB (ESP)
	REYES		6'8"		
10	Carlos	SF/PF	205cm	10.2.1976	Unicaja Malaga (ESP)
	JIMENEZ		6'9"		
11	Raúl	PG	182cm	15.4.1980	Real Madrid (ESP)
	LOPEZ		6'0"		
12	Berni	SG	197cm	7.6.1980	Unicaja Malaga (ESP)
	RODRIGUEZ		6'6"		
13	Marc	C	213cm	29.1.1985	Akasvayu Girona (ESP)
	GASOL		7'0"		
14	Alex	SF	202cm	12.6.1979	Real Madrid (ESP)
	MUMBRU		6'8"		
15	Jorge	PF	206cm	19.12.1977	Toronto Raptors, NBA (USA)
	GARBAJOSA		6'9"		

Tab. č. 13 Soupiska týmu Španělska

Hlavní trenér: Aito **GARCIA**

Asistent trenéra: Joaquin **COSTA**

Úspěchy v soutěžích FIBA:

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2008	Olympic Games: Tournament Men	2. místo
2008	U20 European Championship Men	3. místo
2007	U20 European Championship Men	2. místo
2007	EuroBasket	2. místo
2007	U16 European Championship Men	2. místo
2006	FIBA World Championship	1. místo
2006	U18 European Championship Men	3. místo
2006	U16 European Championship Men	1. místo
2005	U16 European Championship Men	3. místo
2004	European Championship for Men U18	1. místo
2003	European Championship for Men	2. místo

Tab. č. 14 Úspěchy týmu Španělska

USA

Umístění na OH 2008: 1. místo

Umístění v žebříčku FIBA: 2. místo

soupiska týmu:

číslo	jméno	pozice	výška	datum narození	klub
4	Carlos	F	206cm	20.11.1981	Utah Jazz, NBA (USA)
	BOOZER		6'9"		
5	Jason	G	194cm	23.3.1973	Dallas Mavericks, NBA (USA)
	KIDD		6'4"		
6	LeBron	F	203cm	30.12.1984	Cleveland Cavaliers, NBA (USA)
	JAMES		6'8"		
7	Deron	G	191cm	26.6.1984	Utah Jazz, NBA (USA)
	WILLIAMS		6'3"		
8	Michael	G	199cm	24.8.1979	Milwaukee Bucks, NBA (USA)
	REDD		6'6"		
9	Dwyane	SG	193cm	17.1.1982	Miami Heat, NBA (USA)
	WADE		6'4"		
10	Kobe	G	199cm	23.8.1978	Los Angeles Lakers, NBA (USA)
	BRYANT		6'6"		
11	Dwight	C	211cm	8.12.1985	Orlando Magic, NBA (USA)
	HOWARD		6'11"		
12	Chris	F/C	208cm	24.3.1984	Toronto Raptors, NBA (USA)
	BOSH		6'10"		
13	Chris	PG	183cm	6.5.1985	New Orleans / Oklahoma City Hornets, NBA (USA)
	PAUL		6'0"		
14	Tayshaun	F	206cm	28.2.1980	Detroit Pistons, NBA (USA)
	PRINCE		6'9"		
15	Carmelo	SF	203cm	29.5.1984	Denver Nuggets, NBA (USA)
	ANTHONY		6'8"		

Tab. č. 15 Soupiska týmu USA

Hlavní trenér: Mike **KRZYZEWSKI**

Asistent trenéra: Jim **BOEHEIM**

Asistent trenéry: Mike **D'ANTONI**

Úspěchy v soutěžích FIBA:

<i>sezóna</i>	<i>soutěž</i>	<i>umístění</i>
2008	Olympic Games: Tournament Men	1. místo
2008	FIBA Americas U18 Championship for Men	2. místo
2007	FIBA U19 World Championship for Men	2. místo
2007	FIBA Americas Championship	1. místo
2006	FIBA World Championship	3. místo
2006	FIBA Americas U18 Championship for Men	1. místo
2004	Olympic Games: Tournament for Men	3. místo
2004	U21 The Americas Tournament for Men	1. místo
2003	Panamerican Olympic Qualifying Tournament for Men	1. místo

Tab. č. 16 Úspěchy týmu USA

2. Záznamové archy zápasů

utkáni:	Španělsko vs. Chorvatsko (číslo 31)
část soutěže:	čtvrtfinále (Quarterfinals)
datum:	20. 8. 2008
čas	14:30
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	72-59 (Španělsko)

Španělsko					Chorvatsko				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	33	40	73		PMK	29	39	68	
SK	10	11	21	48	SK	11	15	26	42
SS	4	5	9	44	SS	2	4	6	33
SD	7	14	21	33	SD	5	17	22	23
DO	3	2	5	60	DO	3	0	3	100
RÚS	24	32	56	43	RÚS	21	36	57	37
TH	14	8	22	64	TH	14	6	20	70
AÚS	38	40	78	49	AÚS	35	42	77	45
do			6		do			2	
do+DO	11		73	15	do+DO	5		68	7
ZPŘ		7	15	47	ZPŘ		5	14	36
ZPP		4	15	27	ZPP		5	14	36
ZBL		0	15	0	ZBL		1	14	7
ZJ		4	15	27	ZJ		3	14	21
celkem		15			celkem		14		
ZPMK		15	73	21	ZPMK		14	68	21
PÚ	29	34	63	46	PÚ	25	33	58	43
RP	4	6	10	40	RP	4	6	10	40
CEÚ	33	40	73	45	CEÚ	29	39	68	43
OD			25		OD			21	
RÚO	39		68	57	RÚO	36		73	49
KDE	72		141	51	KDE	65		141	46

tab. č. 17 Zápas Španělsko vs. Chorvatsko

utkáni:	Argentina vs. Řecko (číslo 34)
část soutěže:	čtvrtfinále (Quarterfinals)
datum:	20. 8. 2008
čas	22:15
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	80-78 (Argentina)

Argentina					Řecko				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	32	44	76		PMK	36	37	73	
SK	10	11	21	48	SK	15	10	25	60
SS	5	1	6	83	SS	2	2	4	50
SD	15	19	34	44	SD	9	13	22	41
DO	0	1	1	0	DO	2	0	2	100
RÚS	30	32	62	48	RÚS	28	25	53	53
TH	4	1	5	80	TH	14	4	18	78
AÚS	34	33	67	51	AÚS	42	29	71	59
do			7		do			5	
do+DO	8		76	11	do+DO	7		73	10
ZPŘ		8	13	62	ZPŘ		13	15	87
ZPP		3	13	23	ZPP		0	15	0
ZBL		0	13	0	ZBL		0	15	0
ZJ		2	13	15	ZJ		2	15	13
celkem		13			celkem		15		
ZPMK		13	76	17	ZPMK		15	73	21
PÚ	29	42	71	41	PÚ	32	34	66	48
RP	3	2	5	60	RP	4	3	7	57
CEÚ	32	44	76	42	CEÚ	36	37	73	49
OD			19		OD			23	
RÚO	34		73	47	RÚO	36		76	47
KDE	66		149	44	KDE	72		149	48

tab. č. 18 Zápas Argentina vs. Řecko

utkávní:	Španělsko vs. Litva (číslo 35)
část soutěže:	semifinále (Semifinals)
datum:	22. 8. 2008
čas	20:00
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	72-59 (Španělsko)

Španělsko					Litva				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	45	40	85		PMK	38	46	84	
SK	16	18	34	47	SK	10	10	20	50
SS	3	5	8	38	SS	4	4	8	50
SD	4	13	17	24	SD	12	20	32	38
DO	2	4	6	33	DO	1	2	3	33
RÚS	25	40	65	38	RÚS	27	36	63	43
TH	35	9	44	80	TH	22	4	26	85
AÚS	60	49	109	55	AÚS	49	40	89	55
do			10		do			9	
do+DO	16		85	19	do+DO	12		84	14
ZPŘ		5	12	42	ZPŘ		5	19	26
ZPP		1	12	8	ZPP		6	19	32
ZBL		1	12	8	ZBL		0	19	0
ZJ		5	12	42	ZJ		8	19	42
celkem		12			celkem		19		
ZPMK		12	85	14	ZPMK		19	84	23
PÚ	43	36	79	54	PÚ	34	42	76	45
RP	2	4	6	33	RP	4	4	8	50
CEÚ	45	40	85	53	CEÚ	38	46	84	45
OD			19		OD			22	
RÚO	38		84	45	RÚO	34		85	40
KDE	83			49	KDE	72			43

tab.č. 19 Zápas Španělsko vs. Litva

utkáni:	Argentina vs. USA (číslo 36)
část soutěže:	semifinále (Semifinals)
datum:	22. 8. 2008
čas	22:15
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	101-81 (USA)

USA					Argentina				
ukazatele	ÚSP.	NEÚS.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	46	40	86		PMK	36	45	81	
SK	12	16	28	43	SK	13	11	24	54
SS	2	5	7	29	SS	2	5	7	29
SD	11	20	31	35	SD	10	19	29	34
DO	6	6	12	50	DO	4	2	6	67
RÚS	31	47	78	40	RÚS	29	37	66	44
TH	27	9	36	75	TH	27	10	37	73
AÚS	58	56	114	51	AÚS	56	47	103	54
do			3		do			1	
do+DO	15		86	17	do+DO	7		81	9
ZPŘ		4	15	27	ZPŘ		10	16	63
ZPP		4	15	27	ZPP		4	16	25
ZBL		1	15	7	ZBL		0	16	0
ZJ		6	15	40	ZJ		2	16	13
celkem		15			celkem		16		
ZPMK		15	86	17	ZPMK		16	81	20
PÚ	38	33	71	54	PÚ	31	44	75	41
RP	8	7	15	53	RP	5	1	6	83
CEÚ	46	40	86	53	CEÚ	36	45	81	44
OD			27		OD			23	
RÚO	43		81	53	RÚO	38		86	44
KDE	89		167	53	KDE	74		167	44

tab. č. 20 Zápas Argentina vs. USA

utkáni:	Litva vs. Argentina (číslo 36)
část soutěže:	utkáni o 3 .místo (Finals)
datum:	24.8.2008
čas	12:00
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	87-75 (Argentina)

Argentina					Litva				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	39	42	81		PMK	37	47	84	
SK	16	9	25	64	SK	12	12	24	50
SS	1	10	11	9	SS	8	5	13	62
SD	13	14	27	48	SD	6	19	25	24
DO	2	2	4	50	DO	0	3	3	0
RÚS	32	35	67	48	RÚS	26	39	65	40
TH	12	4	16	75	TH	17	8	25	68
AÚS	44	39	83	53	AÚS	43	47	90	48
do			3		do			4	
do+DO	7		81	9	do+DO	7		84	8
ZPŘ		2	13	15	ZPŘ		10	16	63
ZPP		7	13	54	ZPP		1	16	6
ZBL		0	13	0	ZBL		2	16	13
ZJ		4	13	31	ZJ		3	16	19
celkem		13			celkem		16		
ZPMK		13	81	16	ZPMK		16	84	19
PÚ	34	38	72	47	PÚ	36	44	80	45
RP	5	4	9	56	RP	1	3	4	25
CEÚ	39	42	81	48	CEÚ	37	47	84	44
OD			27		OD			22	
RÚO	43		84	51	RÚO	35		81	43
KDE	82		165	50	KDE	72		165	44

tab. č. 21 Zápas Litva vs. Argentina

utkáni:	Španělsko vs. USA (číslo 38)
část soutěže:	utkáni o 1. místo (Finals)
datum:	24.8.2008
čas	14:30
místo:	Peking (Čína)
výsledek:	118-107 (USA)

USA					Španělsko				
ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%	ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	CELK.	%
PMK	51	36	87		PMK	50	39	89	
SK	17	15	32	53	SK	21	19	40	53
SS	4	0	4	100	SS	5	4	9	56
SD	14	17	31	45	SD	8	11	19	42
DO	5	1	6	83	DO	4	5	9	44
RÚS	40	33	73	55	RÚS	38	39	77	49
TH	27	10	37	73	TH	23	5	28	82
AÚS	67	43	110	61	AÚS	61	44	105	58
do			2		do			3	
do+DO	8		87	9	do+DO	12		89	13
ZPŘ		4	14	29	ZPŘ		7	15	47
ZPP		4	14	29	ZPP		2	15	13
ZBL		0	14	0	ZBL		1	15	7
ZJ		6	14	43	ZJ		5	15	33
celkem		14			celkem		15		
ZPMK		14	87	16	ZPMK		15	89	17
PÚ	41	29	70	59	PÚ	46	35	81	57
RP	10	7	17	59	RP	4	4	8	50
CEÚ	51	36	87	59	CEÚ	50	39	89	56
OD			23		OD			22	
RÚO	38		89	43	RÚO	36		87	41
KDE	89		176	51	KDE	86		176	49

tab. č. 22 Zápas Španělsko vs. USA